

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse,
Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusl metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už Suvenyčių
Valstijų \$1.50

Apkelbimų kainų kluaskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 25

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

SO. BOSTON, JUNE-BIRŽELIO 19 D., 1940 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Keleivio Telefonas
SOUTH Boston 3071

METAI XXXV

Raudonoji Armija Užėmė Lietuvą

Lietuvos Valdžia Nuversta.--Smetona Pabėgo, bet Areštuotas Vokietijoje.--Naujoji Vyriausybė Turi But Paklusni Maskvai.--Lietuvon Sutraukta 500,000 Bolševikų su Tankais.--Užėmė Vilnių, Kauną ir Kitus Miestus.--Estonija ir Latvija irgi Pavergtos, Jų Valdžios Nuverstos.

PABALTIJOS VALSTYBES PAVERTOS KARO LAUKU.

Lietuvą užplūdo 200 raudonųjų tankų. Viršum Kauno užia Stalino orlaiviai su bombomis.

Lietuvos nepriklausomybei jau padarytas galas. Musų tėvų žemę užėmė 500,000 Stalino kareivių. Pereitą subatą per Lietuvos sieną sumarmėjo 200 raudonųjų tankų, o paskui juos pradėjo veržtis ir raudonosios armijos pėstininkai.

Rusijos spėkos užpuolė Lietuvą budingų totalitarinių valstybių staigumu. Pereitos pėtnyčios 3 valandą popiet Maskva pastatė Lietuvai ultimatumą. Ji reikalavo, kad Lietuva įsileistų daugiau raudonarmiečių. Atsakymui davė labai mažai laiko, butent, ligi 10 valandos subatos ryto.

Matydama, kad bolševikų įsikišio priekabij, Lietuvos valdžia tuojaus ultimatumą priėmė ir nusileido visiems Maskvos reikalavimams.

Nežiurint to, subatoje 3 valandą popiet bolševikų tankai jau pradėjo laukis per Lietuvos sieną. Bemačiant jie užėmė Vilnių, Kauną ir visus kitus svarbesnius Lietuvos miestus.

I Kauną tuojaus atlėkė orlaivių iš Maskvos užsienio reikalų komisarijato agentai "pasitarti apie sudarymą naujos Lietuvos valdžios, kuri būtų Maskvai priimtina." Merkio ministerių kabinetas tuojaus rezignavo. Žinios sako, kad rusai pareikalavo kai kuriuos buvusios Lietuvos vyriausybės narius areštuoti ir atiduoti teismui.

Antanas Smetona su savo artimesniais draugais paspruko Vokietijon, bet tenai jį suėmė Hitlerio policija.

Pereitos subatos vakarą Kaune prieš visas valstybes įstaigas jau sustoję rusų tankai. Jų kulkasvaidžiai ir kanuolės buvo atkreiptos į įstaigų langus ir duris.

Pereitą nedėdienį viršum Kauno jau pasirodė rusų orlaiviai su bombomis. Išgąsdinti Lietuvos sostinės gyventojai da daugiau nusigando.

Užėmė Lietuvą, rusai turėjo savo žygį kuo nors prieš pasaulį pateisinti. Todėl jie pradėjo kaltinti buvusią Lietuvos vyriausybę nepildžius "draugiškos sutarties" su Maskva. Esą, Lietuvos vyriausybė Maskvos nesiklausius padariusi savytarpes pagalbos sutartį su Latvija ir Estija. Apie raudonarmiečių "vogimą" iš rusų garnizonų Lietuvoje jau nekalbama, nes tam nėra jokio pagrindo. Todėl prisika-

binta prie Pabaltijo Sąjungos, kurion Lietuva buvo įstojus.

Rašant mums šiuos žodžius, Lietuvoje da nebuvo jokios valdžios, nes Smetona pabėgo, ministerių kabinetas rezignavo, geriau pasakius — nuverstas, o naujoji vyriausybė, kuri turi but "priimtina Maskvai," da nebuvo sudaryta. Tuo tarpu šalies viršininko pareigas ėjo buvęs ministerių kabineto pirmininkas Merkys. Žvalgybos viršininkas Sutkus (Sutkiewicz), rodos, areštuotas. Esą ir daugiau areštų Smetonos valdininkų. Tautininkų laikraščiai esą uždaryti. Visos smulkmenos da nėra žinomos.

Užėmė Lietuvą, rusai taip pat padarė jau su Latvija ir Estija. Pereitą nedėdienį Rygon jau atplaukė rusų karo laivai, o ši panedėli Latvijon pradėjo žygiuoti raudonoji armija su tankais. Kiti bolševikų pulkai užėmė Estiją.

Latvijoje ir Estijoje taip pat nuverstos valdžios, o jų vieton busiančios sudarytos naujos, pagal Maskvos nurodymus.

JŪSTAS PALECKIS--NAUJAS LIETUVOS PREZIDENTAS?

Smetona areštuotas Karaliaučiuje, bet vokiečiai išduosią jį Lietuvai.

Einant "Keleiviui" spaudon, iš Stokholmo atėjo dar šitokių papildomų žinių apie Lietuvą:

"Smetona pabėgo Vokietijon ir Karaliaučiuje (Koenigsberge) buvo vokiečių policijos suimtas. Stokholmo dienrašcio 'Aftonbladet' korespondentas telegrafuoja iš Kauno, kad tenai manoma, jog vokiečiai sugražinsią Smetoną atgal į Lietuvą, iš kur jis pabėgo.

"Vokiečių radijas pranešė, jog Berlyne gauta iš Kauno oficialiai patvirtinta žinia, kad Justas Paleckis sudaręs naują Lietuvos vyriausybę ir jis veikiausia bus Lietuvos prezidentas."

Justas Paleckis, jei neklusdam, yra žydų tautybės žmogus. Iš profesijos jis yra žurnalistas ir yra dirbęs prie "Lietuvos Žinių" už reporterį. Vėliau jis nutraukė su jomis reikalus ir buvo pradėjęs leisti Kaune savo laikraštį.

Jis yra nedidelio ūgio vyras, nusiskutęs, turi didelę semitišką nosį, juodas akis ir didelius juodus garbiniuosius plaukus. Dirbdamas prie liaudininkų dienrašcio, jis rinkdavo jam ži-

ALIJANTAI SUŠAUDE 72 ŠNIPUS.

Hitlerio radijas anadien kaltino aliantus, kad jie užfrontę sušaudė 72 vokiečių, rusų, italų, belgų, danų ir norvegų šnipus. Galimas daiktas, kad ir sušaudė, nes šnipai karo metu visur šaudomi. Bet Hitleris visai tyli apie lenkus, kuriuos dabar jo agentai Lenkijoje šauda. Lenkai sako, kad nuo to laiko, kaip vokiečiai užėmė jų kraštą, tenai sušaudyta jau 15,000 žmonių. Tai truputį daugiau, negu 72, kuriuos aliantai sušaudė. Reikia pasakyti, kad aliantai net ir šnipus baudžia daug švelniau, negu naciai paprastus gyventojus. Štai, birželio pradžioje francūzų karo teismas teisė 5 šnipus, atradusius juos kaltais ir nu teisė 20 metų kalėjimo. Vienas tarp jų buvo Hitlerio agentas, bet nei vienas nesušaudytas.

KANADA SIULO PRIEGLAUDĄ EUROPOS VAIKAMS.

Kanada yra pasiruošusi priimti tuksančius Francūzijos ir Anglijos vaikus, jeigu tos dvi šalys nutars įsikišoti jiems prieglaudoms.

Aliantai Vistiek Kontroluoja Pasaulį

Jie turi didžiausias jurių spēkas, o jurės sudaro tris žemės paviršiaus ketvirtadalius.

Anglai sako, kad Hitleris netekęs jau trečdaliu savo laivyno. Jis da tebeturis du šarvuotlaivių, vieną ar du kreiserius, kurių karo pradžioje turėjęs 7. Naikintuvų jis turėjęs iš viso 45 ir da daug jų turįs, bet submarinai, su kuriais jis pradėjo Vokietija dabar statanti naujus submarinus ir jau turinti gatavų, bet kiek, nesą žinių.

Italijos laivynas esąs jau užblokuotas Viduržemio jūroje. Tuo būdu pasilieka laisvi tik aliantų, Amerikos ir Japonijos laivynai. Apie Rusiją, esą, netenka kalbėti, nes ant jurių ji nieko nereikianti. Gi jures sudaro tris žemės kamuolio ketvirtadalius, ir jas šiandien kontroliuoja aliantų ir Amerikos laivynai. O kas kontroliuoja jures, tas kontroliuoja ir visą pasaulį.

Sunkus Keliai Lietuvos Paštui.

Kadangi Amerikos valdžia yra uždraudusi savo laivams plaukti į karo zonas, tai iki šiol šios šalies paštas eidavo per Italiją. Taigi tuo keliu eidavo ir Amerikos lietuvių laišakai į Lietuvą, arba iš Lietuvos į Ameriką. Dabar gi Amerikos laivai Italijon jau negali plaukti, nes ir jį atsidurė karo zonoje. Todėl Amerikos-Lietuvos paštui teko įsikišoti naujo kelio susiekimui. Amerikos oro paštas dabar busias siunčiamas Europon per Pacifiką ir paskui per Aziją. Gi paprastas paštas eisias, turbūt, per Portugaliją, iš tenai per Ispaniją, Francūziją, Šveicariją, Vokietiją ir į Lietuvą.

RUSIJA SULAIKĖ TURKIJĄ NUO KARO.

Turkija yra pasižadėjusi eiti aliantams į pagalbą, jeigu Italija pradėtų prieš juos karą. Italija karą jau pradėjo, todėl visi manė, kad Turkija paskelbs karą Italijai. Bet Turkijos valdžia paskelbė, kad ji pasilieka neutrali, nes to pareikalavusi Maskva. Sovietų valdžia nenori, kad Turkija padėtų demokratinėms valstybėms vesti karą prieš fašistus. Ir dalį savo skolos, kuri buvo užtraukta čia po pasaulinio karo, iš visų Europos valstybių, Suomija tik viena visomet užsimoka savo pa-skolos dalį.

SUOMIJA TEBEMOKA AMERIKAI SKOLĄ.

Nežiurint sunkių karo nuostolių, mažutė bet smarki suomių tauta per savo atstovą Washingtono pereitą savaitę įmokėjo į Jungtinių Valstijų iždą \$159,398, kaip dalį savo skolos, kuri buvo užtraukta čia po pasaulinio karo. Iš visų Europos valstybių, Suomija tik viena visomet užsimoka savo pa-skolos dalį.

Fordas Statysias Po 1000 Orlaivių į Dieną

Fordas pasakė, kad jis apsiims pastatyti po 1000 orlaivių į dieną, jeigu Amerikos valdžia pasirinksianti kurį nors vieną modelį ir duosianti jam planą. Karo departamentas tuojaus pristatė į Fordo dirbtuves Detroito vieną greitųjų kovos orlaivių modelį ir Fordo inžinieriai tuoj pradėjo jį studijuoti. Fordo suns tuo tarpu išskrido Washingtonon pasitarti su atsakomings valdžios žmonėmis apie orlaivių gamybą. Valdžios patiekias pavyzdinis lėktuvas esąs vėliausios konstrukcijos monoplanas priešui persekioj. Jis išvystas daugiau kaip 400 mylių greičio per valandą ir esąs varomas dviem skysčių šaldomais motorais, turinčiais 1,100 arklio jėgų. Kiek girdet, Fordas sutinka po 1000 tokių orlaivių per dieną pastatyti, bet jam imsią apie 6 mėnesius laiko įrengti tam tikslui dirbtuvę, pagaminti reikalingus įrankius ir ماشینas.

Urugvajuje Likvidavosi Nacių Frontas.

Vokietijos atstovas Montevideo mieste pranešė Urugvajaus užsienio reikalų ministeriui, kad nacių partija Urugvajuje ir vokiečių darbo frontas jau likvidavosi, savo ofisus uždarė, viršininkas paleido ir visą savo turimą perdavė Vokietijos atstovybei. Matyt, šita likvidacija sugalvojo pati Vokietijos atstovybė, kad išgelbėjus nacių kailį ir turą, nes Urugvajaus parlamentas jau buvo išleides įstatymą, kuriuo einant visos jų organizacijos būtų valdžios uždarytos, jų turtas konfiskuotas, o viršininkams būtų iškeltos kriminalinės bylos.

ETIOPIJOJ SUKILIMAS?

Londono gauta žinių, kad Etiopijoje prasidėjo sukilimas prieš italus. Etiopai spiečiasi po savo vėliava ir šaukia: "Dabar auksinė proga mums pasiliuosuoti iš po itališko jungo." Jie organizuojasi ir buriais traukia per sieną į anglų valdomą Keniją, kur buvęs jų karalius organizuoja armiją prieš italus.

AMERIKOS LAIVAI NAIKINS ITALŲ SUBMARINAS.

Washingtono anadien buvo paskelbta, kad šios šalies valdžia sutikusi parduoti Anglijai 35 "atliekamus" savo laivyno naikintuvus, kuriuos anglai norį panaudoti Italijos submarinams naikinti.

FRANCUZIJA JAU PASIDUODA; ANGLIJA KARIAUS VIENA.

KAM TEKS FRANCŪZŲ LAIVYNAS IR LĖKTUVAI?

Hitleris tariasi su Mussolini apie francūzų imperijos pasidalinimą.

Naujoji Francūzijos vyriausybė su gen. Petain'u priešaky ši panedėli paskelbė savo nutarimą pasiduoti Vokietijai ir baigti karą, nes testai jį toliau nėra jokios prasmės. Mažino Linija jau atkirsta nuo Francūzijos, Paryžius paimtas, Verduno ir Metz tvirtovės paimtos, armija sudemoralizuota ir atsispirti priešui nebegali. Testai karą toliau reikėtų tik betikslį gyvybės ir turtų naikinimą.

Šitokiai padėčiai susidarius, buvusi iki šiol Reynaud'o vyriausybė atsisaitydino, o jos vietai užimti buvo sudarytas ministerių kabinetas iš generolų ir kitų karininkų. Jį sudarė gen. Petain, 84 metų amžiaus "Verduno didvyris," kuris per pereitą karą davė francūzų armijai obalsį "Jie Nepraeis," ir apgynė Verduno tvirtovę.

Užėmęs ministerio pirminko vietą, jis tuojaus ir paskelbė, kad Francūzija turi baigti karą. Jis pasakė, kad vokiečių vadovybė nurodė savo taikos išlygas. Jis pridūrė, kad taika turi but "be gėdos ir pažeminimo" Francūzijai.

Hitleris tuojaus pasikvietė Mussolinį į pasitarimą. Kai šis "Keleivio" numeris eina spaudon, įjedu tariasi Münchene apie Francūzijos imperijos pasidalinimą. Tuo tarpu fašistų propagandos gramofonai Vokietijoje ir Italijoje rėkia, kad Francūzijos galybė turi but visiškai sunaikinta. Jos salos ir kolonijos turi but išdalintos Italijai, Japonijai ir Vokietijai. Dalis Francūzijos turi but atiduota fašistiškai Ispanijai.

Meksika Suvaržė Svetimšalius.

Meksikoje pasireiškė komunistiškai-naciška "penktoji kolona," kuri veda pikėtą propagandą prieš demokratines valstybes ir teisina Vokietijos hitlerizmą. Manoma, kad tos "penktos kolonos" nariai ir Trockį kėsinosi andai nužudyti. Todėl Meksikos valdžia pradėjo tuos gaivalus sekti ir jų veiklą varžyti. Kadangi tie žmonės susideda daugiausia iš ateivių, tai Meksikoje busias įsteigtas visai naujas valdžios departamentas, kurio pareiga busianti kontroliuoti svetimšalių veiklą.

jai, kai kurie uostai šiaurėje turi but prijungti prie Belgijos.

Rašant šiuos žodžius, mušiai dar tebeina. Francūzai sakosi pažeminančių taikos išlygų nepriimsią. Šį ultimumą jų valdžios radijas, nugarstas New Yorke, pranešė, kad sakyti, jog Francūzija padėsianti ginklą, "butų absoliučiai neteisina." Toliau radijas, pridūrė: "Francūzija tik paklausė Vokietijos, kokiomis išlygomis ji sutiktų sustabdyti Francūzijos vaikų skerdimą. Tik tuo tikslu ir vyriausybė buvo pakeista."

Bet Anglija jau paskelbė, kad ji pasirošusi kariati viena. Klausimas tik neaiškus, kam teks Francūzijos karo laivynas ir lėktuvai. Jeigu vokiečiai pareikalaus, kad Francūzija savo orlaivius ir laivyną atiduotų jiems, ir jeigu Francūzija su tuo sutiktų, tai dar būtų klausimas, kaip vokiečiai francūzų lėktuvus ir laivus suimtų? Francūzijos laivynas yra po anglų komanda. Anglija gali jo neatiduoti, arba ir patys Francūzijos inžinieriai gali pereiti Anglijos pusėn. Gi orlaivius da sunkiau suimti. Jie gali išskristi iš Francūzijos.

Bet jeigu francūzų karo laivai kokiū nors būdu tektų vokiečiams, tai kartu su Italijos laivais jie sudarytų didesnę jurių jėgą, negu Anglijos. Tada jau Anglijai kariauti su fašistiskomis valstybėmis būtų sunku.

NEGUS PASKELBSIĄS KARĄ MUSSOLINIUI.

Romos žiniomis, buvęs Etiopijos negus (karalius) Haile Salassie dabar organizuojąs savo šalininkus ir žadąs paskelbti karą Italijai. Jis stosiąs išvien su anglais prieš Mussolinio spēkas. Dabar jis esąs anglų valdomoj Kenijoje, kuri rubežiuojasi su Etiopija.

\$50,000,000 RAUDONAJAM KRYŽIUI.

Pereitą savaitę prezidentas Rooseveltas paprašė, kad Kongresas paskirtų Raudonajam Kryžiui \$50,000,000, ir Senatas tuojaus vienbalsiai šitą sumą užgėrė. Pinigai eis nukentėjusiems nuo karo žmonėms šelpti aliantų šalyse.

MEKSIKA IŠVIJO VOKIETIJOS AGENTĄ.

Pereitą savaitę Meksikos vyriausybė pareikalavo, kad Arthur Dietrich, Hitlerio propagandos direktorius prie Vokietijos atstovybės, kuo greičiausia iš Meksikos išvažiuotų.

APŽVALGA

"RUSŲ PUSĖJ DIDŽIAUSIS MUSŲ BROLIŲ VAITIJIMAS."

Taip rašo vienas vilnietis lietuvius savo giminėms Worcesteryje, Mass. Jo laiškas tilpo 135-tame "Vienybės" numery.

Laiško autorius gyvena Zervynų kaime, Lietuvos pusėj. Tą kaimą kerta pusiau Ulos upelis. Antrojo upelio pusėj kaimą turi pasiglemžę bolševikai.

Tai gi pasiklausykite, ką sako to laiško autorius:

"...Laišką baigiau rašyti, tik beliko užkijuoti, staiga pasigirdo baisus riksmas. Nustečiau. Staiga pašokęs išėjau į kiemą. Žiūriu, dairausi: vyrai moterys, jaunimas ir vaikai bėga tekini prie rubežiaus. Dumiau ir aš. Visas kaimas subėgo, net tamsu pasidarė prie rubežiaus.

"Rusų pusėj mūsų brolių didžiausias riksmas ir vaitojimas. Visu parubežiu nustatyta rusų kareiviai su grynais kardais ir durtuvais, kad nieks nepaspruktų į Lietuvos pusę. Kiti rusų kareiviai pradėjo kraustymo darbą. Virš kaimas didelių vežimų pradėjo pildytis mūsų brolių ir kaimynų inventoriūmų.

"Koks baises riksmas vyrų, moterų ir vaikų. Jaunimo nėra, nes beveik visas jaunimas, rusams užėmus lietuviškas arštas, nieko nelaukę perbėgo Lietuvos pusėn. Moterys alpa, rauna plaukus nuo galvos, žodžiu sakant, darėsi "Sodomos ir Gomoros". Nieks nežino, kur juos krausto, kaip jie gyvena, gal amžinai atsiskiria su savo kraštu, kaimynais ir su mylimu kaimu. Šita tragedija įvyko balandžio 23 d., š. m. šv. Jurgio šventėje.

"Mūsų pusėj sodžius buvo paskendę linksmoj šventadienio nuotakoj, ypatingai jaunimas. Bet staiga viskas virto didžiausiu liudėsiu ir pradėjo visų ašaros tekėti, kaip Ulos upėje vanduo.

"Dabar į tą pusę pažūrėjus atrodo labai liudnas ir tuščias vaizdas, lyg po kokio baisaus maro, viskas iškraustyta, išvartyta, nei vieno žmogaus nematyti, tik rusų sargybinių kartą nuo karto persivelka parubežiu. Žemiau aš jums išvardinsiu visus kaimus, kuriuos atsimečiau, kurie yra prie rubežiaus, t. y. visi rusų iškraustyti nežinia kur.

"Štai tie kaimai: Dalina, Kašėtos, Zervynos, Manėgerė, Žiurai, Bižai, Mardasavas, Puvocijai ir Dubininkai.

"Kiek teko girdėti, Rusijos yra toks įstatymas, kad parubežyje negali gyventi joks vietinis gyventojas. Tai gi Lietuvos ir Rusijos rubežius yra 370 kilometrų ilgio, kur nėra ar nebus gyvos dvasios.

"Zervynų žmonės gerai gyvena. Bet nelemty rusų patvarkymu turėjo apieisti savo prosenelių gimtinę liudėlį. Neveltui mūsų kaimynai verkė, laužė rankas ir rovė plaukus nuo galvos ir alpo. Mes ir jie žinome, kad rusai žemės neduoda, bet viską paverčia į ju vadinamus kolchozus. Visi bendrai dirba po užveizdą ir valgo iš vieno katilo. Tai tokia yra Rusijoj tvarka ir toklam rojuje mūsų krašto žmonės ir kaimynai atsidūrė. Nuo maro, bado, ugnies ir nuo Rusijos apsaugok mus Viešpatie."

Taip rašo ne koks agitatorius, ne politikieris, bet paprastas kaimietis, kuris viską matė savo akimis.

Kai kas paklaus, kodėl Lietuvos laikraščiai apie tokius įvykius nerašo?

Jie nerašo todėl, kad Maskva nesupranta. Juk ne veltui Lietuvoje yra pastatyta 20,000 ginkluotų raudonarmiečių.

SUOMIJOS DARBININKŲ JAUNIMO ATSIŠAUKIMAS.

"Socialistiškąjį Viesnik", rusų socialdemokratinės darbininkų partijos organas Francuzijoje, išspausdino įdomų Suomijos darbininkų jaunimo atsišaukimą, kuris buvo išleistas rusams užpuolus Suomiją.

Tai yra istorinės svarbos dokumentas, nes jis parodo, kaip tuomet komunistų spauda apgaudinėjo savo skaitytojus, stengdamosi jiems įkalbėti, buk tą karą "prieš Sovietus" pradėję Suomijos dvarininkai su Mannerheimu priešaky.

Štai ką rašo savo atsišaukime Suomijos darbininkų jaunimo sąjunga:

"Draugai! "Šioje valandoje, kuomet yra sprendžiamas mūsų krašto likimas, mes, Suomijos darbo jaunimas, kreipiamės į jus, draugai.

"Suomijos darbininkų klasė šioje valandoje kovoja už demokratiją, už savo krašto, tautos ir darbo žmonių laisvę. Suomijos darbo jaunimas, kaip ir kitų kraštų darbo jaunimas, visuomet stoji už taikos reikalą. Mūsų judėjimas visuomet stengėsi skleisti ir gilinti amžinos taikos idėjas, liki paskutinės minutės mes turėjome vilčių, kad skirtumai tarp mūsų krašto ir rytų kaimynų bus išrišti ramiu būdu, pagerbiant abiejų kraštų interesus.

"Bet Sovietų Sąjunga sugriovė taiką. Ji užpuolė mūsų kraštą dagi nedavus iš kalno žinios apie tai. Prieš beginklius gyventojus, prieš moteris ir vaikus, prieš senelius ir ligonius buvo paleistas darbas pats baisiausias, pats griaunamiausias šių laikų ginklas.

"Kad praplėtus savo viešpatavimo sferas, Sovietų Sąjunga prisidėjo prie užpuolikiškų valstybių (agresorių) ir veda karą prieš laisvą ir taikingą tautą.

"Priešingai savo nusistatymui už taiką, mūsų krašto darbo jaunimas turėjo imtis ginklo ir ginti savo laisvę.

"Gindami savo kraštą, mes kartu kovojame ir už visos žmonijos laisvės idėją.

"Grumdami šioje valandoje už savo tautą ir socialistinius idealus, mes turim vilčių ir tikimę, kad pasaulio darbininkų klasė ir jos jaunimas supras mus ir padės mums.

"Draugai ir klasės broliai! Padėkite mums visais jumis priemonėmis budais išsilaikyti mums iki galėsime iškovoti teisingą taiką.

"Tegyvuoja laisvas proletariatas!"

Paaikškinimai čia jau nereikalingi. Atsišaukimas kalba pats už save. Jis sumušą į skutus visą komunistų propagandą.

NESAMONĖS APIE ŠIRDĮ.

Jurgelionis "Tėvynėj" pradėjo deklamuoti apie "lietuvišką širdį." Esą—

"Kaipo lietuviai, mes priviolome turėti lietuvišką širdį. Lietuviška širdis yra buvusi ir turėtų būti viena mūsų tautinių ypatybių...

"Kartais išrodo, kad mes nebetekome lietuviškos širdies, o vietoj jos neįsigijom nei angliškos širdies, nei lenkiškos, nei rusiškos.

"Gyvenimo varguose išaugo lietuviška širdis. Ji pasidarė jausli, ji užjautė savuosius, ji užjautė visus vargdenius. Savo mielaširdinga jėga ji traukė mus į vienybę, jausmingą vienybę, kurioj mes radome paguodos ir stiprumo. Lietu-

Liepsnoja Vokiečių Numuštas Francuzų Lėktuvais

Šis vaizdelis parodo degantį francuzų orlaivį, kuris buvo nušautas žemėn Vokietijoje. Sudužus gazolino tankams, įvyko baisus sprogdimas.

viška širdis buvo meilinga širdis, linkama ir atleidžianti širdis. Lietuviška širdis buvo sentimentalė širdis ir buvo greitai suminkštėti."

Kiekvienas sakinytis čia grynai nesamone. Visi žino, kad širdis yra tam tikras organas, kuris turi tik vieną funkciją, būtent, palaikyti kraujo cirkuliaciją. Ir visi žino, kad visos širdys yra vienodos, kaip vienodos yra kepenys, plaučiai, inkstai ir kiti organai. Todėl nesamone yra kalbėti apie "lietuvišką širdį," kaip nesamone būtų kalbėti apie "lietuviškus inkstus" ar kitus daiktus.

Toliau, kiekvienas bent kiek prasileidęs žmogus žino, kad į vienybę žmonės suveda ne širdis, bet jų bendri interesai arba ištikinimai. Tarp lietuvių klerikalo ir lietuvių laisvamanio vienybės negali būti, nors, pagal Jurgelionį, abu turi "lietuvišką širdį." Bet lietuvis laisvamanis ir anglas laisvamanis visuomet bus draugai, nežiurint kokios jų širdys.

Jurgelionis kalba apie "meilingą širdį," "atleidžiančią širdį" ir t. t. Kadangi tokių širdžių visai nėra, tai galima būtų manyti, kad jis turi galvoje lietuvišką budą. Bet jeigu taip, tai kodėl jis vadina jį "lietuviška širdimi?" Juk žmogaus budas yra vienas dalykas, o širdis—kitas. Vadinti visas žmogaus budo savybes "širdimi," tai vistik kaip visas ligas vadinti "gumbo pasi-kėlimu."

NACIAI SUNAIKINĖ 144 KARO LAIVUS NORVEGIJOS PAKRASTY.

Vokietijos karo vadovybė praneša, kad per kovas dėl Norvegijos užėmimo jie nuskandinę aliantams 144 karo laivus. 45 laivus sunaikinęs nacių karo laivynas, o kitus nuskandinę orlaiviai. Be to, 80 karo laivų ir 30 transporto laivų Vokietijos orlaiviai sugadino. Tose kovose vokiečių orlaiviai numušė žemėn ir sunaikinę 87 anglų orlaivius, neskaitant jų, kurie nuėjo jūros dugnan su nuskandintais dviem orlaivių vežiotojais. Be to, vokiečiai nuskandinę 11 Norvegijos karo laivų ir 28 jos karo laivus paėmė sveikus.

Patys vokiečiai savo nuostolių paduoda taip: jie netekę 3 kreiserių, 10 naikintuvų, vieno torpedinio laivo, 6 submarinų ir apie 15 mažesnių laivų.

MUSSOLINIS EINA PLĖSIKAUTI.

Italija įstojo šin karan po 9 mėnesių ir 10 dienų jam prasidėjus. Į praėjusį visuotinį Europos karą ji stojo po 9 mėnesių ir 20 dienų jam prasidėjus.

1914 metais ji daugiausia žemių reikalavo Europoje iš Austro-Vengrijos ir Mažosios Azijos iš Turkijos. Bet Austro-Vengrija ir Turkija tuomet buvo Vokietijos talpinkės, todėl Vokietija negalėjo šitų teritorijų Italijai žadėti. Jas galėjo pažadėti tik aliantai. Todėl Italija prisidėjo tada prie aliantų, nors buvo susitarus eiti išvien su Vokietija.

Šiais 1940 metais Turkija yra aliantų sąjungininkė ir ši kartą jie negalėjo Italijai duoti tokių prizadų, kokių davė Vokietijai, todėl Mussolinis stojo su ja.

Jisai teisina savo elgesį tuo, kad po pasaulinio karo aliantai nedavę gana grobio Italijai — nedavę tiek, kiek žadėję.

Kiek jie buvo jai žadėję, nėra žinių, bet vistik jie gavė labai daug. Po pasaulinio karo ir Anglija ir Francuzija užleido Italijai daug teritorijos Afrikoj. 1919 metais Francuzija davė jai didelių koncesijų Libijos vakary pasieny. Gi 1925 metais Anglija atidavė Italijai savo Rytų Afrikos dalį, žinomą Jubalandu vardu. Prie italų Eritrejos buvo pridėtas apie 33,000 keturkampių mylių plotas.

Dešimčiai metų pralinkus, Francuzijai vėl atėjo eilė tenkinti Italijos reikalavimus. Šį kartą Francuzija užleido Italijai apie 45,000 keturkampių mylių savo Vakarų Afrikos, kuri buvo prijungta prie italų Libijos. Be to, Francuzija atidavė Italijai dalį Djibouti teritorijos, kuri buvo prijungta prie italų Eritrejos ir davė Italijai priėjimą prie Adeno įlankos. Pagaliau, Francuzija sutiko duoti Italijai dalį savo interesų geležinkelio, kuris eina iš Djibouti į Etiopijos sostinę Addis Ababą. Ir davė žymių koncesijų italams Tunisiujo.

Mussoliniui neužteko ir to. Jis pareikalavo, kad Italijai būtų atiduotas visas Djibouti uostas ir geležinkelis, visa Tunisija, Korsikos sala ir kitos francuzų posesijos, ir prie to da Sueco kanalo kontrolės dalis.

Kai jis daugiau grobio negavo, jis dabar pradėjo karą, kuomet pamatė, kad Francuzijai ir Anglijai sunku bus gintis. Vadinasi, jis

pasiryžo smurtu savo kaimynus apiplėšti.

Jeigu Mussoliniui ir patyky dabar ką nors išplėsti, tai vėliau iš jo atims Hitleris, jeigu jis da nebus sunaikintas. Hitleris galės pagrobti net ir patią Italiją.

(Boston Traveler.)

Žiurint iš Salies.

A. B. Strimaitis aiškina "Tėvynėj," kuris Amerikos lietuvių yra daugiausia aukoję Lietuvai. Ne tas, jis sako, kuris davė Lietuvai daug dolerių, bet tas, kuris aukavo mažai, bet buvo geras patriotas ir da prie sandariečių "partijos" prigulė, pavyzdžiui, kaip Vitaitis. Išrodo betgi, kad "daugiausia aukavo" pats Strimaitis, kuris ištikrųjų nieko nepaaukavo ir magaryčioms dar Lietuvos Atstatymui Bendrovę suvalgė.

S. Mockus praneša SLA organe, kaip South Bostone buvo suorganizuota bendrovė švirkštukams gaminti. Esą, susitarė apie 10 vyrų, sudėję \$8,000,000 kapitalo, ir pradėjo darbą. Čia gal būtų viskas gerai, jeigu būtų 8 "millionų" būtų nubraukti mažiausia 3 nuliai.

Skaitant SLA viršininkų rinkimų balsus, pažangųjų kandidatams labai daug balsų nutraukta, nes jie buvę "sugadinti." Kaip tik balsas paduotas už pažanguosius, tai žiūrėk, jis ir "sugadintas." Todėl po keliasdešimts balsų atima Bagočiui, Gugiui, Dargiui, Pilikai ir kitiems. Bet ponui Vinkui netik nesumažinta, bet dar keliolika balsų pridėta. Ot, kur laimingas vyras! Už jį paduoti balsai netik nesugenda, bet da pasitauso, vaikų atsiveda, tartum kokie kralikai! Neveltui Smetona jam medalį prisiumė!

Tautiškas Cibukas.

MARIAMPOLĖJ NUBAUSTA LINKSMYBIŲ LAIKYTOJA.

Mariampolės apygardos teismas nubaudė Izabelę Bliuviene už prostitucijos namų laikymą 2 metais sunkių darbų kalėjimo.

ALYTUJE NUSIŠOVĖ NAVICKAS.

Dėl nežinomos priežasties gegužės 18 dieną Alytuje nusišovė revolveriu miestelio gyventojas Navickas.

Francuzų Katastrofos Priežastys.

Rašant šiuos žodžius, Paryžiaus gatvėmis jau dunda vokiečių tankai ir trempia kaustyti nacių batai. Francuzai pasitraukė iš Paryžiaus be kovos, nes nenorėjo, kad priešas sugriautų miestą.

Netekę savo sostinės, francuzai vargiai norės toliau karą tęsti. Francuzijos premjeras Reynaud atsisaukė į prezidentą Rooseveltą "paskutinį sykį" prašydamas pagalbos, pridurdamas, kad **tęsti kovą be vilties nebūtų prasmės.**

Europos sostinėse jau susidarė įsitikinimas, kad Francuzija jau sumušta ir turės prašyti atskiros taikos.

Washingtono valdininkai taipgi neslepia savo nuomonės, kad Francuzija tuoj pradėsianti taikos derybas su Vokietija.

Francuzų valdžia dabar yra išsikėlus į Tours miestą. Associated Press iš tenai praneša, kad francuzų armija, traukdamosi iš Paryžiaus, nežinanti aiškiai, ar jos vadovybė tęs karą toliau, ar ne.

Neitralių valstybių diplomatai Berlyne mano, kad Francuzija darys atskirą taiką su Vokietija.

Bet Londono autoritetai sako: "Nežiurint kas atsitiks, Anglija tęs karą toliau." Tuo pačiu laiku Anglijos valdžia šaukiasi į Ameriką ginklų. Anglijai reikia daugiau orlaivių, daugiau tankų, daugiau kanuolių, amunicijos, Amerika siunčia savo armijos ginklus. Fordas apsiima pastatyti po 1,000 orlaivių į dieną. Bet jam imsią 6 mėnesius laiko, iki įrengs tam tiksli dirbtuves ir reikalingas mašinas.

Su Amerikos pagalba, be abejonės, Anglija galės karą vesti toliau—jei ne ant sausžemio, tai ant jurių ore. Vokietija dar galės būti pakludyta. Bet Francuzija toji kovoj, turbūt, jau nedalyvaus.

Dabar kiekvienas kelia klausimą, kodėl Francuzijos armija buvo taip greit sunaikinta?

"New York Times" karo korespondentas Archambault sako, kad svarbiausioji francuzų katastrofos priežastis buvusi **politinis ir militarinis apsilaidimas.** Moderniam karui vesti būtina reikalingas šalies politikos ir armijos reikalų suderinimas. Francuzijoje šitos dvi sritys buvo diametraliai priešingos. Jos diplomatija įieškojo sau draugų užsieny ir darė sąjungas su kitomis valstybėmis, net ginklavę jas (pavyzdžiui, Lenkiją), kad turėti sau talkininkų karui ištikus. Tuo tarpu francuzų armijos vadovybė ruošėsi tik apsigynimo karui, ir nieko daugiau, kaip tik apsigynimui. Todėl buvo pastatyta Vokietijos pasieniu istisa tvirtovių eilė, žinoma kaip Mažino (Maginot) Linija.

Francuzų armijos vadovybė buvo įsitikinusi, kad Mažino Linija yra nepralaužiama siena ir atsistojusi už tos sienos armija tikrai galėsianti priešą atremti. Daugiau ji nieko ir nedarė.

Tuo tarpu pasirašytos sutartys reikalavo, kad Francuzijos respublika ginkluotų ir stiprintų įvairias svietimas valstybes ir valstybėles. Tai gi užsienio politika prieštaravo vidaus apsaugai.

Rezultatas buvo toks, kad kilius karui, francuzų armija, kuri buvo paruošta tik apsigynimui, buvo ištraukta iš savo pozicijų ir nusiųsta Belgijon, vadinasi, jau ne

apsigynimui, bet prieš užpuolimui.

Šituo pasinaudodami, vokiečiai tuojaus įsiveržė Francuzijon ir užėjo Belgijon įnėjusiai aliantų armijai iš užpakalio. Belgijos karalius tuo tarpu liepė savo armijai padėti ginklą, ir apie 1,000,000 aliantų kareivių su visa karo medžiaga atsidūrė vokiečių slastuose. Šita armija Belgijoj tuojaus buvo sunaikinta ir žuvo visi ginklai. Nuo čia ir prasidėjo katastrofa.

Tai atsitiko dėl to, kad Francuzijos valdžios užsienio politika nebuvo suderinta su krašto apsauga viduje. Jeigu francuzai nebūtų rūpinęsi svetimais, o tik savo sienas būtų stiprinę, gal iš Paryžiaus jiems dabar nebūtų reikėję bėgti.

Kad francuzai nebuvo pasiruošę puolimo karui, tai jau pasirodė iš pat pirmų dienų, kaip tik vokiečiai užpuolė Lenkiją. Francuzams tada buvo gera proga pulti Vokietiją iš užpakalio. Ir, tiesa, jie buvo pradėję atakuoti vakarų sieną. Vietomis įsiveržė Vokietijon, užėmė vieną-kitą miestelį. Bet kaip tik Lenkiją sumušę vokiečiai atsikuko prieš francuzus, į kelias dienas francuzai buvo iš Vokietijos išvyti. Pasirodė, kad jie neturi pakankamai spējų. Tada prasidėjo ilgas "Sitzkrieg" (sėdėjimo karas). Jis tęsėsi kelis mėnesius, iki vokiečiai pasirodė "Blitzkriegui" (žaibo karui). Vokiečiai ruošėsi, o francuzai nieko nedarė, pasitiekdami savo Mažino Liniją ir saugiai anglų kareivių, kurie saugojo menkai fortifikuotą sieną tarp Francuzijos ir Belgijos.

Reikia pripažinti faktą, kad priešas turi didesnę ir geriau mechanizuotą armiją, ir kova su juo vistik būtų buvusi labai sunki; bet jeigu francuzų diplomatijos, politikos ir armijos veikla būtų buvusi gerai suderinta, Francuzija gal būtų šitokios baisios katastrofos išvengusi, — baigia "New York Times" karo ekspertas.

VITAMINAI IR VOKIETIJOS KARIUOMENĖ.

Vokietijos žinių agentūra DNB praneša, kad paskutinių karų patyrimas rodo vitaminų reikšmę kariaujančioms. Esą, kovojančios kariuomenės aprūpinimas vitaminais yra lemiamas veiksnys karo vedime. Pasiremiant šitomis žiniomis, rašo DNB, vokiečių kariuomenės vadovybė per eilę metų stengėsi pertvarkyti tuo nauju pagrindu kareivių maitinimą. Pasak agentūros, paskutinių dienų vokiečių kariuomenės nenuilstamas žygis greta nuolat keičiamų kareiviams duodamo maisto valgių davė tikrai gerų rezultatų, prisidėdamas prie kareivių karingumo palai-kypm.

DNB iš spaudos praneša, kad bombarduojant Hamburgą naktį į gegužės 18 d. buvo užmušti 29 civiliai ir 51 buvo sužeistas. Buvo apgadinta daug namų ir kitokių pastatų.

VILNIUJE KARO PABĖGĖLIŲ NEBELIKO.

"Lietuvos žinios" rašo: Vilniuje paskelbtas pranešimas, kad antroji pabėgėlių partija išvyko į vokiečių užimtas Lenkijos arštas 10 gegužės dieną. Tai gi karo pabėgėlių Vilniaus krašte jau kaip ir nebeliko.

KAS SKAITO, RAŠO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJIENOS

LSS 19 kuopos veikimas.

Šiuo laiku LSS 19 kuopa stengiasi praplėsti savo veikimą. Ji jau turėjo nevieną susirinkimą su savo simpatikais ir tarėsi apie išvystymą socialistinės veiklos Brooklyne ir jo apylinkėse. Vėliausiame susirinkime gvildenta klausimas, kaip praplėsti socialistinę spaudą. J. Stilsonas nurodinėjo, kad norint socialistinę spaudą praplėsti, reikia daugiau rašinėti iš vietinio lietuvių gyvenimo, o ypatingai iš darbaviečių. Socialistas ar socialistų simpatikas, visur turi matyti darbininkams daromas skriaudas ir jas nušviesti savo spaudoje. Paskum reikia stengtis mūsų spaudą platinti tarpe tų darbininkų, kurie jos dar neskaito. Jis nurodė, kad mes socialistai turime dienraštį "Naujienas" ir du savaitraščius: "Keleivis". So. Bostone ir "Naująją Gadynę" Brooklyne. Tie trys laikraščiai yra socialistų laikraščiai ir mūsų visų užduotis juos platinti tarpe darbininkų.

Buvo pakeltas klausimas ir apie komunacių isteriją bei provokacijas, kurias jie daro Brooklyne. Jie čia pastaruoju laiku pradėjo skelsti apie mūsų sriovę melus, buk mes čia, Brooklyne, o ypatingai kriaučių tarpe, tverame ratelį. Komunaciai skleidžia tuos melus provokacijos tikslais, kad pateisinti savo frakcijas, kurios veikia kiekvienoje lietuvių organizacijoje. Ar pavyks ta jų provokacija, mes, sako J. Stilsonas, trumpoje ateityje gausime pamatyti. Jo nuomone, ji nepavyks, kaip ir daugelis komunistų provokacinių žygių nepavyko. Jie pašauks, parėkams — ir užsiciaups. Tai jau tokia jų mada.

Kalbant apie komunacių provokacijas kriaučių tarpe, savaimė siūloma išvada, kad visiems socialistams ir socialistų simpatikams sekamuose siuvėjų unijos delegato rinkimuose reikia balsuoti už J. Harmaną, nes jis yra vienas iš tinkamiausių kandidatų šiuo momentu kriaučių tarpe.

Daugelis socialistų simpatikų gėrėjosi tuo, kad socialistai juos pakvietė į savo pasitarimus. Jie mano neužilgo prisirašyti prie mūsų 19 kuopos. Puiku, socialistams reikalingi veikėjai.

"Naujos Gadynės" išvažiavimas.

Birželio 2 iš visų Brooklyn priemiesčių lietuviai pradėjo busais vykti į Idlewild Parką (New Jersey valstijoje). Privažiavo 12 busų, kurie sudarė 480 žmonių. Automobiliais privažiavo mažiausiai apie penki šimtai žmonių. Palyginus pernykštį išvažiavimą su šiu metų išvažiavimu, tai šmet ekskursija daug didesnė, daug skatlingesnė.

Pačiame išvažiavime nuotauka buvo puikiausia. Vietni rankiojo "Naują Gadynę" prenumeratorius, kiti kalbėjosi apie socialistų veikimą. Vienu žodžiu, šių metų išvažiavimas buvo puikus ir "Naują Gadynę" liks kelias desėtkų dolerių pelno.

Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubo susirinkimas.

Birželio 7 buvo ALP Klubas susirinkimas. Žmonių buvo daug, nes buvo renkama pusė valdybos. Pasiliko visi seni viršininkai. Kalbėta apie išvažiavimo suruošimą, bet komisija paaiškino,

kad Long Islande nesurandanti tinkamos vietos. Šis reikalas paliktas komisijai — gal ji suras kur vietą ir suruoš ekskursiją.

Kalbėta ir apie pikniką, kuris įvyks liepos mėnesį. Nutarta įžangos tikėtus Klubui nariams duoti veltui. Pakeltas klausimas, ar nebūtų galima su Jaunuųjų Vyrų klubu susivienyti. Tam reikalui išrinkta komisija.

Kriaučių politika ir ekonomine padėtis.

Nors birželis baigiasi, bet kriaučių darbai neprasideda. Unijos viršininkai aiškina, jog priežastis esanti tame, kad Europoje karas. Mūsų Amerika irgi nežinia kur stovi, gali bet kurią dieną būti įvelta. Ot, šitokia situacija ir sulauko drabužių fabrikantus nuo drapanų kirpimo. O kada fabrikantai nekerpa, tai, suprantama, kriaučiai neturi ką siuti.

Mūsų 54 skyrius taip pat pergyvena krizę. Ateina lokalo delegato rinkimai, tai visos politinės grupės siūlo savus kandidatus. Komunistai pas mus tiek įsidrąsino, kad socialistų susirinkimus pradėjo vadinti naujos organizacijos mūsų lokale tvėrimu. Kaip kas iš silpnųjų gali ir patikėti tai komunistų propagandai. Bet kai kriaučiai patirs tiesą, tai komunaciams reikės rasti iš gėdos.

Komunaciai nuo savo partijukės stato į kandidatus Linkutį. Tai jaunas vyrukas, kuris da delegato vietos negavęs, o jau komunacių užmačios pasiduoda. Na, o kas būtų, jeigu jis taptų delegatu?

Kiek teko nugirsti, antrojo kandidatu eis A. Buhnyš. Jis jau buvo kelis kartus toje vietoje ir jam, turėtų to pakakti. Galima būtų apie jį daug ką pasakyti, bet geriau nutylėti, nes kriaučiai ir patys turėtų nors kartą susiprasti ir jo delegatu nerinkti.

Trečias kandidatas į delegatus yra numatomas J. Harmanas. Jis nėra komunacių žmogus; jis artimesnis socialistams, nors prie jų organizacijos nepriklauso. Jis būtų vienas iš tinkamiausių, nes turi energijos ir sugabumo. Be to, jis moka kelias kalbas, kas labai svarbu būnant delegatu. Bet komunaciai visokius paškalus apie jį leidžia, nori pažeminti jį kriaučių akyse. Ar ta jų agitacija paveiks ant kriaučių, tai pamatysim trumpoje ateityje.

Delegato vieta gana svarbi, nes nuo jo nesugebėjimo, nuo jo apsilėidimo nukentčia patys kriaučiai. Jeigu delegatas geras, padaro daug gero mūsų nariams. Jis prižiūri mūsų firmas, kad jos nepabėgtų iš mūsų distrikto. Jis nustato gerus santykius su kitais lokalais ir pačiu Joint Boardu. J. Harmanas yra socialistuojantis žmogus, o Joint Boardo viršininkai irgi artimi socialistams žmonės. Tad jeigu kriaučiai nebūtų užsispyrėliai, jie turėtų džiaugtis, kad J. Harmanas apsiima. Visgi savo pažiūrų žmogus gali daugiau ko gauti iš Joint Boardo, negu visiškai jiems priešingos sriovės žmogus. Tad mūsų kriaučiai neturėtų šito pražūrėti, bet rimtai pagalvoti ir išrinkti J. Harmaną į delegatus. Tada turėsim geresnius santykius su Joint Boardu ir galėsime turėti iš to daugiau naudos.

Vytautas Katilius.

Mirtis iš Viršaus ir iš Užpakalio.

Vokiečių cenzūros praleista nuotrauka parodo, kaip bėgo Belgijos kareiviai, kuomet iš užpakalio juos vijosi nacių armija, o iš viršaus bombardavo Hitlerio orlaiviai.

PITTSBURGHE DIDELIS SKANDALAS DEL KOMUNISTŲ PETICIJŲ.

Spauda skelbia pasirašiusių vardus. Žmonės atšiaukia savo parašus. Komunistai reikalauja cenzūros laikraščiams.

"The Pittsburgh Press" birželio 9 d. laidoje pradėjo skelbti pasirašiusių po komunistų kandidatų į valdiškas vietas peticijos pavardes. Publikoj tas sukėlė sensaciją, o pačių komunistų tarpe didelį sumišimą. Žmonės, kurie padėjo savo parašus po komunistų partijos kandidatų peticijomis, dabar labai susirupinę. Ir kuri nebūs susirupinę dabartiniu laiku, kada viešai per laikraščius ir per radiją visur yra skelbiama, kad komunistų partija yra dalis tos nelemtos "penktosios kolonos", kuriai yra skelbiamas kryžiaus karas. Dar Pittsburgho publika nėra pamiršusi Dieso Komiteto suruoštos Pittsburghe komunistų medžioklės ir jėšokimo komunistų partijos narių sąrašo. Buvo kalbų, kad lietuviai komunistai, bijodami kad jų vardai nepatektų į valdiškos rankas, degino savo knygas.

Visgi įdomu, kad dabartiniu laiku, kada komunistų propaganda ir agitacija pilniausia atitinka nacių propagandai, komunistų partija turėjo drąsos statyti savo kandidatus į valdiškas vietas ir jėškoti parašų po savo peticijomis, kad tie kandidatai būtų įrašyti į balotus. Žinoma, komunistai surinko reikalingą parašų skaičių, bet kai tuos parašus spauda pradėjo skelbti, tai daugelis pasirašiusių žmonių atsisaukia ir pareiškia, kad jie nežinojo kam tuos parašus komunistai rinkę, ir prašo jų vardus išbraukti, nes jie nesą komunistai ir nenorį nieko bendra su jais turėti. "Press" skelbia ir tų vardus, katrie atsisaukia, kad jų vardai neteisėtai vartojami. Bet atsisaukę "Press" žmonės turi išpildyti tam tikras blankas, pasirašydami savo vardus, tai tik tada jų vardai yra skelbiami laikraštyje. Beveik visi sakosi nežinoję ant ko rašęsi. Kiti sako, kad parašų rinkėjai jiems melavę, kad jie rašosi dėl prezidento

to Rooseveltto trečio termino; kiti manę, kad tai buvusios demokratų peticijos. Yra ir tokių, kurie sako nėra rašęsi po komunistų peticijomis ir jų vardai padėti be jų žinios.

Iš antros pusės komunistų vadai tvirtina, kad pasirašiusių žmonių vardų skelbimas esąs neteisėtas ir neleistinas. Komunistų kandidatai reikalauja teismo drausmės prieš vardų skelbimą, vadinas, jie nori cenzūros laikraščiams. O laikraščiai rašo jau turį surinkę pakandamai įrodymų, kad jie, komunistai, klasiškai žmonių parašus ir apgaivų keliu norėjo į rinkimus įnešti. Jeigu tai bus įrodyta, tai netik kad komunistų kandidatai praras teisę būti ant baloto, bet parašų rinkėjai atsidurs teisme.

Patarimas lietuviams: Tie lietuviai, katrie jaučiasi kad jų vardai yra neteisėtai pavartoti komunistų peticijoms, turėtų atsisaukti į "The Pittsburgh Press" ir išpildyti tam tikras blankas, kad išvengus galimų nesmagumų. Nes dabar yra skelbiamas kryžiaus karas netik naciams, bet ir komunistams. Pilno darbininkų Unija Pittsburghe jau skelbia, kad ji mes visus komunistus iš Unijos.

Apie lietuvių komunistus galima pasakyti tiek, kad iš žymesnių mūsų komunistų mažai kas yra pasirašę po tomis peticijomis. Abėnai, lietuvių iš viso nedaug tėra padėję savo parašus. Iš paskelbtų iki šiai dienai apie 1,700 vardų, lietuviškų pavardžių vargiai galima būtų surasti apie porą tuzinų, ir iš to skaičiaus žinomų komunistų bus tik kokie 4—5; yra pasirašiusių keliats parašijonų ir "velfeminų", kurie greičiausia ir patys nežinojo ant ko rašęsi. Žymesnieji lietuviai komunistai nors daug kalba apie Rusiją ir komunizmą, bet patys balsuoja už demokratų ar republikonus.

"The Pittsburgh Press" pradėjus skelbti vardus ir pavardes pasirašiusių po komunistų peticijomis, komunistai pradėjo protestuo-

ti prieš laikraštį. Bet "Press" sako turinti žinių, kad po peticijomis esą daug vardų be žmonių žinios, tai tokie, matydami savo vardus laikrašty, galės paduoti skundą dėl jų vardo naudojimo.

S. Bakanas.

PITTSBURGH, PA.

SLA 3-čio apskrityje piknikas gerai pavyko.

Birželio 9 d. lietuvių ukėj SLA 3-čias apskritis buvo surengęs metinį išvažiavimą, kuris pavyko visais atžvilgiais, nepaisant nepalankaus oro. Iš Pittsburgho ir apylinkės buvo daug gražios publikos, ir, kaip teko patirti, liko ir pelno gražaus.

Vaizbos butas minės 10 metų sukaktuves.

Šiais metais Pittsburgho Lietuvių Vaizbos Butui sukanke 10 metų nuo jo susiorganizavimo, taigi tai sukankei paminėti vaizbiečiai rengia bankietų lietuvių ukėj, po atviru dangumi, birželio 19 dieną.

LDS 8 apskritis rengia prakalbas.

Teko pastebėti, kad yra skleidžiami komunistų skelbimai, kad jų LDS 8 apskritis rengia SLA jaunuolių komisijos nariui ir komunistų šleito buvusiam į SLA Centro sekretorius kandidatui Keistučui Michelsonui prakalbas Pittsburghe. Kalbėsias ir R. Mizara.

Reporteris.

SLA 41 SEIMO DELEGATŲ ŽINIAI.

Seimo rengimo komitetas yra išrinkęs delegatams kambarių parupinimui komisiją, kuri susideda iš sekančių asmenų:

P. Grybienė, 5918 Kedevale ave., phone Portsmouth 7529.

E. Mockienė, 3537 Fifth ave., phone Van Buren 7652.

G. Kučinskienė, 45 E. 98th st., phone Pullman 8099.

Šita komisija sujieškos delegatams kambarius pasprivatinius žmones arba viešbutį.

Todėl delegatai, kurie norite apsirūpinti kambariais iš kalno, praneškite bilekrai komisijos narei.

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS

Berisso miestas, tai Argentinos lietuvių "sostinė."

Netoli nuo La Platos miesto, prie La Platos upės, yra miestelis Berisso, kurį galima pavadinti Argentinos lietuvių "sostine," nes čia jie pirmučiausia pradėjo apsigyventi ir organizuotis. Ir dabartiniu laiku Berissoje yra apie 3,000 lietuvių.

Berissoje yra didelės Amerikos kapitalistų Armouro ir Swifto skerdyklos, kuriose daugiausia lietuvių užsidirba sau duoną.

Kai kurie mūsų broliai tenai jau ir prasigveno. Apie 400 lietuvių šeimynų gyvena jau nuosavuose namuose. Keli šimtai lietuvių lanko vietines mokyklas ir pusšimtis lietuvišką. Tuzinas Berisso lietuvių lanko gimnazijas ir licejus La Platoje, keliats studijuoja aukštesnioje technikos mokykloje prie La Platos universiteto. Yra keliolika ir lietuvių verslininkų.

Daugiau negu prieš 30 metų, butent 1909 metais, herissiečiai sukūrė savo draugiją. Ji reformavosi 1910 ir 1913 metais. Pagalios gyvenimo aplinkybės ją reformavo ir paskutiniuosius reakcijos periode. Bet "Vargdienis" vistik yra Argentinos lietuvių organizacijų pionierius, veteranas ir turtingiausia Argentinos lietuvių draugija.

Šimet "Vargdienio" vadovybė ruošiasi trisdešimties metų draugijos gyvavimo sukaktuves minėti. Labai daug pergyventa, daugiau negu per ketvirtadalį simtmečio veikimo laikotarpį. Draugija tebeturi savo originališkąjį antspalvį — demokratinę lietuvių darbininkų organizaciją. Tuo principu ji kurta, juo remiantis išlaikyta, juo ir visuomet turėtų remtis ir vadovautis.

AUKOS DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLUI.

Cia paduodamas 9-tas aukų skelbimas:

Nuo New Yorko lietuvių gauta per Kazimierą Kavaliauską — \$27.

Nuo LDD moterų 10 kuopos per K. Steponavičienę iš Cliffside, N. J., — \$5.

Nuo Sietyno Choro iš East Orange, N. J., per J. Zukauską — \$1.55.

Povilo Ikamo siuvykloje Brooklyne surinkta — \$11. Nepri gulmingas Piliiečių Klubas iš Cliffside Park, N. J., per J. Bakaną — \$10.75.

SLA. 300 kuopa iš Auroros, Ill., per P. Vaicekuską — \$6.80.

Dariaus-Girėno Paminklui Statyti Komitetas taria aukavusiems ir aukas rinkusiems nuosirdų aciu.

J. Saltis, pirmininkas; S. Briedis, Jr., fin. sekr.

NUTARĖ DEPORTUOTI BRIDGES'Ą.

Kongreso atstovų rumai 329 balsais prieš 42 nutarė, kad valstybės gynėjas deportuoti Harry Bridges'ą, CIO jurininkų organizatorių Vakaruose. Šią nutarimą turi da užtvirtinti senatas. Bridges yra kilęs iš Australijos ir jį norima deportuoti kaip "nepageidaujamą svetimsalį." Jau seniau jį norėjo deportuoti kaip komunistą, bet teisme jis užsigynė nesąs joks komunistas ir buvo paliktas.

INKVIZICIJA. Parnas N. Gusev. Puiki naudinga knyga, aprašanti katalikų bažnyčios siautimus ir pradiją reformą. Su daugeliu puikių paveiklų. 216 pusl. \$1.00

Šių žodžių rašytojui teko dalyvauti vargdieniečių susirinkime, nuosavose draugijos patalpose. Savas žemės sklypas, savas namelis, savas knygynas. "Vargdienis" yra turtingiausia Argentinos lietuvių draugija, kadangi jos turtas viršija dešimtį tūkstančių pežų. Narių dabar turi 157. Narių tarpe yra dalis senųjų draugijos kurėjų, dalis naujų. Mat draugija pergyveno dvi reakcijas: vidujinę, kuomet vienos diktatūros šalininkai terorizavo demokratiniai nusistačiusius ir daugiau susipratusius lietuvių darbininkus, ir paskiau išorinę reakciją, kuomet kitos diktatūros pagalba draugijai bandyta antmesti visiškai priešingas antspalvis. Nepaisant abiejų kraštutinių įsišokimų, rimti vargdieniečiai išlaikė Vargdienio vėliavą tinkamoje aukštumoje, pergyveno visus krizius ir dabar turi galimybes išaugti į visai rimtą ir didelę organizaciją, kadangi prieš porą mėnesių laiko išgavo Personaria Juridica (Juridinio Asmens Teises). Tų teisių neturi nei viena Buenos Aires miesto ir šios provincijos lietuvių organizacija.

Kalbant apie Vargdienį tenka pastebėti, kad pastaruoju laiku jis labai pradėjo augti narių skaičiumi.

Argentinoje dabar yra rudens laikas, ateina jau žiema. Taigi šį rudens sezoną vargdieniečiai išnaudoja statybai. Susiveda vandentiekį ir bufeto patalpas plečia. Statybos komisijai tarianties su statybininku Kazakevičium darbas atliekamas ukiu būdu. didžiūmai narių asmeniškai padedant dirbti be jokio atlyginimo.

Vargdieniečiai šį žiemos sezoną išnaudos kultūriniais parengimais organizaciją stiprindami ir jaunimą prilaikydami prie lietuvių. Šokiai su savu bufetu savame salione nutarta rengti du kart kas mėnesis. Manoma ir su pamarginimais, deklamacijomis, etc.

Vargdienio darbo balans atspindi Argentinos lietuvių visuomeninio veikimo formavimosi istoriniai etapai. Jeigu didžiūma Berisso lietuvių šiandien kalba lietuviškai ir dalyvauja lietuvių kultūriname veikime, tai didelė to kredito dalis priklauso Vargdieniui. O kiek pašalpų nelaimių prislėgtiems savo nariams ir šiaip nelaimingiems lietuviams darbininkams Vargdienis išmokėjo; kiek brolių savo draugijos išdo lėšomis palaikė! Moralinė parama saviesiems neįkainuojama. Ir visa tai atliko be jokių pašalpų.

Tuo tarpu įvairūs dykduoniai, kurie čia per 10 metų buvo maitinami Lietuvos išdo pinigais, netik nieko gera Argentinos lietuviams nenuveikė, bet pridare bauriausį skandalų, kurių rekordai iš teismų archyvų ilgai neišdils. Didžiausias skandalas buvo kunigo J. organizuota šv. Kazimiero bažnyčios loterija. Taip rašo "A. L. Balse" Nadas Giedraitis.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: nuo 10 ryto iki 2 p. p.
ir nuo 6 iki 8:30 vakaro.
Sventadieniai: 10 iki 12 dienų.

3325 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 8483

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!...

—Bet ko tu taip uždusęs, tėve?

—Uždusau, Maikie, tavęs beįsiskodamas.

—O ką pasakysi?

—Noriu, kad padėtum man šoblę išgalsti.

—Jau pervėlu ją galasti, tėve.

—Kodėl pervėlu?

—Todėl, kad rusai jau užėmė Lietuvą.

—Tai niekis, Maikie. At-eis Hitleris ir bolševikus iš-varys. Smetona ir vėl atsies ant Lietuvos sostą.

—Ne, vilioiok savęs gražio-mis viltimis, tėve. Hitleris jau dabar pasodino Smeto-ną už grotų, o kas bus, jeigu jis Lietuvą užims!

—Na, tai kaip tu rokuoji, Maikie, ar ponas Dievas mu-sų šventai Lietuvai nepa-dės?

—Ne, tėve, jis negali pa-dėt.

—Kodėl negali?

—Todėl, kad jo nėra.

—Ale Vilniuje yra cudau-nas ausros bromas su pane-lės švenčiausios abrozdu. Pamatyti, vaikie, kad atsi-tiks da dideli stebuklai.

—Jau atsitiko, tėve. Bol-ševikai užėmė Vilnių, o tas "abrozdas" ir susiraukt ne-susirauke.

—Ale aš tau pasakysiu, Maikie, kad panelė švenčiausia vistik bolševikams razumą apuko. Kai Ameri-kos lietuviai rinko pinigūs Vilniaus žmonėms, tai Bim-ba ir Mizara rašė savo ka-ziornoj gazietoj, kad niekas nieko neduotų. Reiškia, va-dinasi, jie nežinojo, kad Stalino vaiskas Vilnių už-ims. Jei būtų žinoję, tai ne-būtų taip rašę. Tada būtų surinkta daugiau pinigų ir bolševikai dabar būtų galė-ję surengti sau gražų balių Vilniuje už tuos pinigūs. O dabar bus menkas pažitkas. Na, tai kaip tu rokuoji, Mai-ke, ar čia ne panelė švenčiausia juos taip subalamu-tijo?

—Tiesa, tėve, kad bolše-vikai čia padarė klaidą. Bet klaidas jie daro visą savo gyvenimą, taigi pas juos tas visai paprastas dalykas. Ste-buklas būtų, jeigu jie kur nors nepadarėtų klaidos.

—Na, gerai, Maikie, kaip tu viską žinai, tai pasakyk ką tu mislini apie mano frentą Smetoną? Ar Hitle-ris nepadarys jam kokios kiaulystės?

—Netik padarys, bet jau ir padarė.

—Ar tu šiur?

—Taip, tėve. Telegramos

aiškiai sako, kad nuo Stali-no Smetona pabėgo pas Hite-lerį. O Hitleris jį arestavo.

—Tas tai nedidelė bėda, Maikie. Džėloj ir aš esu sė-dėjęs. Ale aš myninu, ar Hitleris nepadarys jam to-kios starabizacijos, kaip jis daro žydams? Tautininkų partijos veislė galėtų išnykt.

—Ką Hitleris su Smeto-na padarys, tai tau neturėtų rūpėti, tėve, nes jis ir apie tave nesirupina. Nors abudu ganėt Lietuvą kiaules, bet jis tapęs prezidentu meda-lio tau neprisiuntė.

—Teisybę sakai, Maikie.

—O kad tautininkų veislė galėtų išnykti, tai lietuvių tauta neverks dėl to. Lietu-vo žmonėms reikalingi ge-ros veislės arkliai, karvės ir kiti gyvuliai; o tautininkai, kurie jau išsigimę į dyka-duonių veislę, darbo žmo-nėms visai nereikalingi.

—Džiusti minut, Maikie!

O kaip dabar bus su tais medaliais, ką Smetona ap-dovanojo savo kavalierius Amerikoje? Čikagon į Su-sivienijimo seimą dabar va-žiuoja Klevlento Čalis, Bal-timorės Laukaitis ir kiti me-daliuoti vyrai; tai kaip jie dabar tuos medalius nešios, kada tas, kuris jiems tuos medalius davė, dabar sėdi džėloj?

—To aš nežinau, tėve.

—Tai kiba man pačiam reikės nuvažiuot Čikagon ir paklausti, kaip jie dabar fylyna.

Žuvo Lenkų Sub-marina.

Iš Londono pranešama, kad lenkų submarina "Orzel", kuri iki šiol veikdavo su Anglijos laivynu, paskutinėmis dienomis jau nebe-sugrįžo iš jurių. Ji turėjo 56 žmonių įgulą. "Orzel" pa-bėgo nuo vokiečių da pereitais metais, kai vokiečiai už-ėmė Lenkijos uostus. Bet keista, kad povandeninis lenkų laivas buvo pavadin-tas aukštai skraidomo pauk-ščio vardu. ("Orzel" reiškia arą.)

Prie anglų laivyno buvo prisidėjęs ir kitas lenkų ka-ro laivas — naikintuvas "Grom." Tas žuvo prie Nar-viko, Norvegijos pakrasty.

RUPPERTAS PALIKĖS "TIK" 7 MILIONUS.

Kapitalistų spauda praneša, kad buvęs bravorininkas Ruppertas palikęs "tik" \$7,000,000 vertės turto. Vargšas, kaip jis nenumivė badu!

Sveikatos Kampelis

SEILĖS.

Seilės yra paprasčiausias pasauly dalykas, apie kurį, rodos, visiškai nereikėtų nei kalbėti. Net ir kuomet spiau-name, tai, jeigu gailimės skepetaitės, spiauname į prasciausia vietą, kokią tik galime rasti. Taigi, tokiame paprastam daktui, tur but, nereikia nei introdukcijos, nes kiekvienas žino, kas yra seilės.

Kuomet žmogus sėdi den-tisto kėdėje ir laiko atdarą burną, tada ypatingai seilės bėga, lyg iš kokios vermsės. Ir niekas jomis nesidomi. Vienok kiekvienam turėtų bus svarbu žinoti apie seilių atsiradimą, sudėtį ir veik-mę.

Seilės nuolatos vienodai liejasi į burną net iš trijų liaukų. Daugeliui, turbūt, bus įdomus klausimas, kas yra tos liaukos?

Liaukų yra daug, įvairaus didumo ir formos. Nors jos randasi įvairiose kuno daly-se, tačiau jų užduotys be-veik vienodos, būtent, gaminti kunui naudingus sy-vus arba pašalinti nereika-lingas liekanas.

Kalbant apie liaukas, rei-kia priminti ir apie vieną, kitą liauką, kurios čia visai nepriklauso. Pav., inkstai taipgi yra liaukos, kurių už-duotis yra pašalinti išma-tas. O štai, kitos rūšies liau-kos, kaip krutys, kepenys, seilinės liaukos ir daugiau-joms panašių, kurios gami-na naudingas medžiagas.

Kadangi kalbame apie seiles, tai šiek tiek plačiau pakalbėsime apie seilines liaukas.

Pora seilinių liaukų ran-dasi palei ausis abiejose pu-sėse. Tos liaukos yra vadi-namos paratidinės liaukos, kurių kanalėlis atsidero ties viršutiniu pirmuoju krumi-nio danciu. Kita pora sei-linių liaukų randasi pažandė-se. O trečioji pora randasi po liežuviu, liežuvio priesa-go. Kiekviena tų liaukų tu-ri savo kanalėlį, kuris vin-giuodamas tarp raumenų ir kitų minkštų audinių atsi-da-ro burnoje. Visai prie galo liežuviu. Kartais, kai žmo-gus laiko atdare burną ir laiko pakėles liežuvi, tai ga-lima pastebėti, kaip seilės pilasi iš tų kanalėlių. Dau-giausia seilių išsiliesia iš tų liaukų, kurios randasi po liežuviu. Tokiu būdu užau-gusiems žmonėms, ypatin-gai kurie pamiršta kasdien vartoti šepetuką dantims valyti, ant priekinių apati-nių dantų iš bėgančių seilių iš vidaus labai daug susi-krauna varnos bei kalkulių.

Dabar pakalbėsime apie seilių sudėtį. Suprantama, seilėse didžiausias nuosimis, tai yra vandens (97%), bi-skutis mucino bei glycopro-teino, kuris pridūoda sei-lėms glitumo. Toliau, seilėse randasi įvairių druskų, iš kurių ir susiformuoja vopna bei kalkės ant dantų. Seilė-se yra labai svarbių svvu, kurios padeda suvirškinti maistą. Negalima praeiti ne-paminėjus ir tą, jog seilėse yra nematomas ir didžiau-sias mūsų priešas — bakte-rijos. Taigi, susižeidus, kad neužkrėsti žaizdos, niekad nereikia ant jos dėti seilių.

Svarbiausis seilių vaid-muo yra tas, kad jos suvilgo ir palaiko kruvoje burnoje sukramtytą maistą, padeda kramtyti ir nuryti sukram-tytą maistą. Toliau, jos su-teikia skonį idėjus į burną sausą maistą. Pav., saldais ar gabalėlis cukraus. Pridė-jus juos prie sauso liežuviu, nejunti jokio skonio, kol, seilės jo nesudrėkina. Tik seilėms sudrėkinus medžia-gą, pajuntame jos skonį. Pa-

galiau seilės suvilgo liežuvi, burną, lūpas ir t. t. Reiškia, padeda mums kalbėti. Ki-tais žodžiais, patepa mūsų kalbamąjį aparatą.

Seilės padaro pradžia maisto virškinimui ir apsau-goja dantis nuo kenksmin-gų veiksmų. Sakysim, užsili-kęs burnoj maistas pudamas pagamina rūgštis, kurios greitina dantų puvimą. Bet seilės, budamos alkalinėmis, atmiežia rūgštis ir tokiu bu-du dalinai apsaugoja mūsų dantis.

Taigi, iš visa ko matome, kad be seilių žmogus nega-lėtų gyventi. Del to, kurie savo burnoje turi daug sei-lių, gali skaityti save laimin-gais.

Taigi, žinodami, kad sei-lės yra labai reikalingos naudingos virškinimui, turi-me sudaryti tokias aplinky-bes, prie kurių burnoje atsi-randa daugiau seilių. Saky-sim, linksma draugija, švari šeiminkė bei patarnauto-ja, baltas, švarus stalas, ant kurio padėtas valgis, kvepia taip, kad, anot pasakio, net seilės varva; taipgi smagus pasikalbėjimas, mandagus elgesys, juokas ir tam pana-šiai. Visi tie dalykai yra sei-lių ir kitų virškinamųjų sul-čių bėgimo akstintojai bei apetito gamintojai.

O jeigu kas nori prarasti apėitą ir turėti bėdos su vir-škinimu, tai reikia būti pik-tam, bartis prie stalo su sei-ma, laike valgio skaityti lai-kracius apie visokias baise-nybės. Tada žus seilės ir visi kitį virškinimo skysčiai.

Dr. G. I. Blozis.

DARBO STOVYKLOSE DIRBS 1,000 LIETUVIŲ MOKSLEIVIŲ.

Lietuvos švietimo minis-terija šią vasarą ruošia gim-nazijų septintųjų klasių moksleivių darbo stovyklas. Tų stovyklų darbų planas jau paruoštas ir jo vykdymui paskirta reikalingų lė-šų.

Septintųjų klasių moki-nių — berniukų darbo sto-vykla bus ant Skaistės eže-ro kranto, ties Trakais. Ji prasidės birželio 23 d. ir tę-sis ligi liepos 11 d. Toje sto-vykloje turės dalyvauti visi sveiki lietuvių gimnazijų septintųjų klasių mokslei-viai, apie 800.

Stovyklos programoje numatyta: fizinis darbas prie geležinkelio pylimo nuo Trakų link Vilniaus sta-tymo. Stovyklautojai per dieną fizinį darbą turės dirbti pilnas keturias valan-das; karinio parengimo už-siėmimai — 2 val. 30 min.; fizinio lavinimosi pratimai — 1 val. 30 min.

Mokinių —mergaičių dar-bo stovykla bus Stalgėnuo-se, netoli Plungės. Ši sto-vykla prasidės liepos 14 d. ir baigsis liepos 25 d. Joje mergaičių galės dalyvau-ti apie 200. Tikimasi, kad toks skaičius susidarys iš sava-norių visų lietuvių gimnazi-jų septintųjų klasių mergai-čių.

Stovyklos programoje nu-matyta: fizinis darbas žemės ūkiuose, fizinio lavini-mosi pratimai, auklėjimo klausimais paskaitų ciklas ir ekskursijos.

Ši mergaičių darbo sto-vykla bus bandomoji. Todėl ir joje stovyklautojų nega-lės būti gausu.

BOMBA ANGLŲ LAIVE.

Buenos Aires ooste besto-vint anglų prekybos laivui "Gascony," jame sprogo bomba, sužeidama 4 juri-ninkus. Spėjama, kad tai buvo sabotazas.

Bruožai iš M. X. Mockaus Biografijos

A. M. METELIONIS.

(Tęsa)

nieko nerašytų spaudoj prieš parapiją, nieko prieš ją nekalbėtų ir nekenktų rinkti bažnyčiai aukas. 1912 metais parapijos komitetas išėmė iš teismo antrą draudimą prieš Mockų, Praną Gražį ir kitus neįvar-dytus, kad jie "nevarstyty bažnyčios du-rų" ir netrukdyty švento biznio.

Mockaus biznis ir "kupčystė velniais."

Per 24 metus, butent nuo 1890 iki 1914, Mockus turėjo Detroito biznį: pardavinė-jo knygas ir įvairius žaislus. Tą savo vers-lą jis buvo pavadinęs: "M. Mockus, Mail Order Dealer in Books and Novelties." Pardavinėjo Bibliją ir svietiško turinio li-teraturą. Pardavinėjo taipgi ir "novelties" —įvairias naujanybes, štuks, monus, ku-rių kaina būdavo nuo 25 centų iki \$5.00.

Štai, pavyzdžiui, pora jo "štukų": (1) kaip padaryti, kad puslė pati sprogtų, iš-duodama šuvio garsą? Kaina, 25c. (2) Kaip padaryti, kad niekas neperžengtų per popierį nuo 12 žingsnių atstumo? Kai-na, \$5.00.

Buvo laikas, kada mes visi buvome tik ką atvykę iš Lietuvos grinatoriai ir norėjome palikti didelias magikas; už tai Mockus ir kiti "magikai" darė nebologą biznį. Moc-kui būnant per tiek daug metų tokiame biz-ni, pasitaikydavo ir klaidų. Buvo atsitiki-mų, kada siuntėjų laišškai nepasiekė Moc-kų; ir vėl buvo atsitikimų, kada Mockaus siuntiniai nepasiekdavo kostumerių. Pa-našiuose bizniuose tokios klaidos yra neiš-vengiamos. Neišvengė jų ir Mockus. Bet sakyti, kad Mockus ėmęs nuo žmonių po \$25.00 ir jiems užtai siuntinėjęs plytas ar lentagalius, tai reikštų sakyti didelę ne-tiesą.

Niekas šitokio biznio nedarys netik per 24 metus, bet nei 24 mėnesių, kaip jis atsi-durs kalėjime. Antra, Mockus visą laiką Detroito gyvendamas priklausė prie drau-gijų ir turėjo jose gerą vardą. Taigi paleis-ti paskalai, buk Mockus buvęs apgavikas ir pardavinėjęs katalikams "velnius" po \$25, nusiųsdamas vietoj "velnio" kokį plytgalį ar lentgalį,—tai būtų piktų liežu-vių pletkai.

Antra, kai dėl Mockaus prakaių ėmė smukti lietuviškų kunigų biznis, tai 1917 metais jie nutarė jį "pariksyti." Jie iškre-tė visą Ameriką, ir vistik nerado nei vie-no liudytojo, kuris būtų sutikęs liudyti tei-sme, kad jis pas Mockų yra pirkęs "vel-niā," "plytā" arba nors "lentgalį."

Kunigai Mockų vadindavo "apgaviku," "velnių kupčium" ir kitaip, bet teismuose jie šitų kaltinimų Mockui nedarė, nes ne-turėjo prirodymų.

1917 metais Chicagoje kun. P. L. išlei-do prieš Mockų lapelį, kuriame Mockų kaltino: "Mockus skelbiiasi kunigu, o tuo-tarpu vaiklojasi po visokias turmas" (su-prask—kalėjimus). As sykį užklausaui Mockaus dėlko jis neatsako į tuos šmeiž-tus ir neapgina savo vardo?

Jo atsakymas buvo toks: "Aš tiems žmonėms burnų užsiuti negaliu, o bylinė-tis nematau reikalo. Kada kunigai vadina mane 'velnių kupčium,' tai jie mane gerai išgarsina parapijonams. Parapijonai atei-na to 'velnių kupčiaus' pažiūrėti, išgrista teisybę ir jau daugiau neina į bažnyčią," —kalbėjo Mockus.

Bet Mockų šmeižė netik kunigai ir da-vatkos, o ir tuli save tituluoją laisvama-niais. Jie nesiliauja to darę ir jau Mockui mirus. Pavyzdžiui, "Vilnis" gruodžio 8 d., 1939 m. Senis J. Ramanauskas iš Miners-ville, Pa., rašo, kaip 1892 metais jis ir jo gaspadinė sudėję po \$1.50 ir už \$3.00 išsi-rašę pas Mockų knygų, bet tų knygų ne-gavę, todėl dabar, jau Mockui mirus, jisai pajieško savo \$3.00!

Bet kodėl drg. J. Ramanauskas tylėjo kuomet Mockus buvo gyvas, tylėjo apie 50 metų, o kaltina Mockų tik dabar, kada jis negyvas? Rodos, Ramanauskui taip il-gai laukti nebuvo reikalo, nes jis turėjo artimą pažintį su Mockum ir galėjo jo as-meniškai užklausti. 1916 metais drg. J. Ramanauskas patį rengė ir tvarkė Mockui prakalbų maršrutą savo apielinkeį. Tada jo stubogę Mockus išgyveno apie savaite laikio, taigi Ramanauskas galėjo paklausti ir apie tuos \$3. Kovo 7 d., 1917 metais drg. Ramanauskas ir vėl kvietė Mockų kalbėti—dėl atidarymo laisvų kaplinių Minnersvilleje. Ir šiaip jis yra Mockui pa-rašęs tuziną draugiškų turinio laiškų ir niekad neklausė apie tuos \$3. O dabar, kada jau žmogus miręs ir jau po žeme, tai jisai "atsimine" savo 47 metų seną skolą ir jos "jieško"! Ir ta pačia proga Rama-nauskas šmeižia Mockų, buk už \$25.00 jis siuntinėjęs žmonėms lentgalius ir pana-šiai. Dėl ko Ramanauskas gyvą Mockų va-dino draugu, o mirusį šitaip juodina, tai man nesuprantama.

Kunigo Mockaus misijos po lietuvių ko-lonijas prasidėjo 1915 metais; pirma Chi-cagoj ir apielinkeį, o vėliaus ir po kitas kolonijas. Mockus buvo talentuotas kalbė-tojas, savo rūšies "auksaburnis." Jis savo kalbom užžavėdavo net daivatkas, atėju-sias triukšmo kelti arba kiaušiniiais jį mė-tyti: jos užmiršdavo savo tikslą ir sykiu su kitais kvatojo iš savo paikystes.

Mockaus misijos labai skaudžiai plak-davo kunigų biznį ir jų kišenius.

Daugelyje kolonijų po Mockaus prakal-bų kunigo įplaukos sumažėdavo per pusę. Dėl šito kunigai nėrėsi iš kailio ir griebda-vosi žemiausios rūšies priemonių, kad Mockui pastoti kelią. Organizuočiai ateida-vi į prakalbas ir keldavo triukšmą; kiauši-niais mėtydavo kalbėtoją; grasindavo jo gyvybei ir melaginėi jį skųsdavo polici-jai. Ypač šėlo jie 1917 metais, kada Ame-rika prisidėjo prie pasaulinio karo. Kuni-gams tada buvo lengviau įskysti policijai, nes prie kitų melų jie da pridėdavo, kad Mockus "Vokieitijos agentas."

(Bus daugiau)

NEGRAI TURETŲ BUT GERESNI LAKUNAI.

Didžiosios Britanijos avia-cijos ministerijos paskelb-tas oficialus pranešimas, kad sprendžiant prašymus priimti į Karališkąją avia-ci-ją nėra atsižvelgiama į no-rinčio istoti odos spalvą, ir kad neeuropiečiai turi ly-gias galimybes Britanijos aviacijos tarnyboje, vėl pa-traukė bendrą dėmesį į iš-dalies jau įrodytą, teoriiją, kad negrai turi tam tikrus gamtinius privalumus, kurie jiems aviacijos darbe sutei-kia pirmenybę prieš baltuo-sius.

Kiekvienas lakunas, ku-riam teko skristi moderni-niais nepaprasto greitumo ir didelių manevravimo ga-limybių lėktuvais, puikiai žino, kad didžiausią pavojų sudaro tie momentai, kai aviatoriai ilgesniam ar trumpesniam momentui vi-siškai netenka sąmonės ir lyg apalptas.

Štots sąmonės netekimas atsiranda tuomet, kai po smarkaus nėrimo žemyn, la-kunas išlygina savo lėktuvą, ar kai jis, nesumažindamas pasituisio lėktuvo greičio, padaro staigų kampa. Skrendant tiesiaja linija, nors ir didžiausiu greitumu, šis pavojus lakunui negre-šias.

Mokslo yra išaiškinta, reikiama momentu nutrauk-ti tuos muskulius.

Nors lakunų sąmonės ne-tekimai nepalieka blogų pase-kmių į jų sveikatą, tačiau kiekvienas supranta, kad skrendant neapsakomu grei-tumu, ar net oro kovos me-tu, sąmonės išlaikymas turi didžiausios reikšmės.

Anatomijos specialistai puikiai žino, kad negrai ar-ba negrų kilmės žmonės turi daug stipresnę pilvo musku-laturą, negu baltosios rasės nariai. Tai yra ir įrodyta negrų boksininkų, kurie su-geba be blogų pasekmių gauti smugius pilvo sritin, kurie iš baltojo boksininko tuojuo padarytų invalidą arba net jį užmuštų. Dėl šio-tokio savo pilvų muskulatu-ros stiprumo negrai taip pat sugebėtų atlikinėti to-bėtų atsigulti, tai šis pavo-jus tikrai būtų žymiai suma-gai yra visiškai neįmanomi pasiekti. Aišku, labai gali-buti, kad daugeliui negrų trūksta tos kitos kvalifikaci-jos, kurios yra reikalingos geram lakunui sudaryti. Ta-čiau vis didinan ir didi-nant lėktuvų greitumus, pil-vo muskulatūros stiprumo problema įgyja vis dides-nės ir didesnes reikšmės.

Jeigu lakunai lėktuvo iš-lyginimo ar krypties stai-gaus pakeitimo metu suge-bėtų atsigulti, tai šis pavo-jus tikrai būtų žymiai suma-gai yra visiškai neįmanomi pasiekti. Aišku, labai gali-buti, kad daugeliui negrų trūksta tos kitos kvalifikaci-jos, kurios yra reikalingos geram lakunui sudaryti. Ta-čiau vis didinan ir didi-nant lėktuvų greitumus, pil-vo muskulatūros stiprumo problema įgyja vis dides-nės ir didesnes reikšmės.

I. S.

Kaip Penktoji Kolona Pardavė Naciams Norvegija

Penktoji kolona jau turi savo istoriją. Ji padėjo žlugti Ispanijai, Austrijai, Čekoslovakijai, Lenkijai. Be jos neapsiėjo ir Norvegija. Penktosios kolonos priešakyje čia atstojosi norvegų fašistų vadas, atsargos majoras Kvislingas. Jo organizacija padėjo vokiečiams išlipti į krantą, sutrukdyti mobilizaciją ir nuginkluoti savosios kariuomenės būrius. Tas darbas jam sekėsi, nes jo organizacijos nariai turėjo aukštas vietas kariuomenėje, laivyne ir civilinėje tarnyboje.

Narviko komendantas pulkininkas Sundlo (fašistas) balandžio 8 dieną vakare įsakė kareiviams paruošti visus trokus ir išstatyti juos aikštėje, netoli kareivinių. Naktį, kai iš uostų stovėjusių prekybos laivų ėmė lipti grupėmis vokiečių kareiviai, susisiekimo priemonėmis jiems nereikėjo rūpintis. Jie ėjo tiesiai į kareivinių kiemą, kur iš vakaro buvo paruošti aukščiau minėti tankai, tvarkingai sėdėjo ir važiuojo visomis gatvėmis įstaigų ir priemiesčių užimti. Jie buvo tikri, kad norvegų kareiviai nesi-priešins. Kaip tik sargybos pranešė, kad kažkokie sve-timi kareiviai ima susisiekti

mo priemones, pulkininkas Sundlo drauge su vokiečių karininkais įsakė kareiviams atiduoti ginklus. Narviko komendantas pulk. Sundlo buvo fašistas, atsargos majoro Kvislingo bendramintis, ir iš anksto žinojo, kas tą naktį įvyks ir kaip jis turės pasielgti.

Norvegijos vyriausybė, tatau patyrusi, įsakė majorui Omdalui vykti su batalijonu į miestą ir Sundlo suminti. Vėliau buvo pranešta, kad batalijonas užpuolęs Narviką ir pulk. Sundlo suėmęs.

Kongsvinger tvirtovės komendantu buvo generalmajoras Hoch-Nielsen. Balandžio 9 dieną, kai miestane ėmė plūsti mobilizuoti vyrai, jis atsisakė išduoti jiems aprangą ir ginklus, pareikšdamas: —Jokios mobilizacijos nėra.

Savo žinioje esantiems karininkams jis įsakė mobilizacijos nevykdyti. Ir be to, sužinojęs, kad vokiečių kariuomenė jau išlaipinta Oslo mieste, jis paleido inter-nuotuosius vokiečių jurininkus iš laivo "City of Flint". Paleisti vokiečiai tuojuo nu-priešins. Kaip tik sargybos pranešė, kad kažkokie sve-timi kareiviai ima susisiekti

buvo norvegų fašistas. Tą pačią dieną pasitaikė per Kongsvinger grįžti iš Švedijos buriui norvegų savanorių, kariavusių Suomijoje. Sužinoję, kas naktį jų tėvynėje atsitiko, savo leitenanto vedami, jie nuėjo pas komendantą reikalauti ginklų, jie ginsią savo kraštą. Igulos kareiviai taip pat nerimavo, nesuprasdami, kodėl jiems neišduoda komendantas ginklų ir nesiunčia sostinės ginti. Mieste skriejo žinia:

—Komendantas, generalmajoras Hoch-Nielsen, tėvynės išdavikas! Savanoriai ir kareiviai pasipriešino komendantui ir, užėmę sandėlį, apsiginklavo. Sėdėję trokus, jie nuvyko Oslo keliu, susprogdino tiltus, užbarikadavo kelius ir ėmė organizuoti miestą gynimą. Kitą dieną vyriausios karo vadovybės raštu buvo generolui pranešta, kad jis aleidžiamas iš tvirtovės komendanto pareigų. Kai kareiviai vyko jo suminti, jo mieste jau nebebuvo.

Kvislingas turėjo nemažą šalininkų policijoje. Susimokėliai iš anksto buvo pasiruošę paklupdyti jų nenekčiamą šalies vyriausybę —nenekčiamą todėl, kad ji demokratinė; jie buvo pasiruošę steigti Norvegijoje diktatūrą.

Savo šalies nepriklausomybei sužlugdyti Norvegijos nacionalistai padarė viską, ką galėjo. Juk Austrijos nacionalfašistai neapkentė savo šalies, kaip savarankiškos valstybės. Tuo pačiu keliu nuėjo ir Norvegijos bendraminčiai.

Pradėjusi kovą, Norvegijos vyriausybė pamatė, kad ji laikė kariuomenės, laivyno ir policijos pareigose žmones, kurie buvo Hitlerio šalininkai. Balandžio 15 dieną Hitlerio agentas Kvislingas atsi-statydo, nors vokiečių įstaigos jau buvo jį teisėtu pirmininku pripažinusios. Oslo mieste susidarė komitetas okupuotoms sritims administruoti. Nacionalfašistų sukurtoji vyriausybė pati save likvidavo. Kai visi norvegai jau sužinojo, kas jų krašte atsitiko, Kvislingo penktoji kolona daugiau nieko padaryti nebegalėjo. Jos darbas jau buvo atliktas. Kvislingo tolimesnis veikimas tik galėjo stiprinti norvegų pasiryžimą gintis, todėl jis turėjo pasitraukti. Penktoji kolona gali savo šalį išduoti, bet išdavystėms dar nei viena tauta nebando didžiūti.

J. Jurginis.

ĮTARĖ ŽYDĄ "PAPIOVUS KRIKŠCIONI."

"Lietuvos Žinios" praneša iš Vilniaus šitokį įvykį: Aušros Vartų gatvėje 27 num. krautuvės savininkas Leizeris Pilasukas apie 8 val. vakare pradėjo raudonais dažais dažyti krautuvės grindis. Tų dažų nutėkėjo ir ant šaligatvio. Praeiviai įtarė, esą, tas žydas esąs paploves krikščionių, kurio kraujas ir veržiasi į gatvę. Akimirka prie to Leizerio krautuvės susirinko minia fanatikų, kurių Vilniuje netrūksta, ir pradėjo laužti duris. Leizeris pagaliau atidarė duris ir tuomet visas paaiškėjo, o obskurantus policija išsklaidė.

Šįmet Lietuvos miškų urėdijose dirba 400 darbininkų. Per šiuo metų sakinimo sezoną norima suimti apie 400,000 medžių. Apie 100,000 medžių nusakins Rytų Lietuvos miškuose.

Greitoji Tiltų Statyba.

Šiame vaizdely matome vokiečių inžinierius statant tiltą per upę Francuzijoje, kuomet francuzų armija pasitraukdama senąjį tiltą sunaikino. Vokiečių inžinieriai stato laikinus tiltus su neapsakomu greitumu ir nuo to daug priklauso jų greitas ėjimas pirmyn. Jeigu buna reikalo apsisaugoti nuo prieso ugnies, tai šitą darbą jie uždengia tirštais dumais.

PAVOGĖ PINIGUS IR PALIKO SAVO DOKUMENTUS.

Petras Šliukaitis, Alvito valsčiaus gyventojas, šiomis dienomis buvo nuteistas 3 metams sunkių darbų kalėjimo už vagystę.

Pereitą žiemą Vilkaviškyje atėjo Černiauskienės kepyklon nežinomas vyras ir paprašė užkasti. Už arbatą ir pyragą užmokėjęs, šildėsi prie krosnies ir pastebėjo, kai L. Černiauskienė užmokėjo vežėjui 50 litų už mil-tus, o likusius pinigus paslėpė spintoje. Kai kepyklos savininkė grįžo iš miesto, kambary jau nebuvo nepa-žįstamojo, tik kampe likęs užmirštas jo rišulys. Dir-stelėjo į spintą — atidaryta, puolė prie pinigų — nėra.

Ryšulį policija rado lau-ky darbininko knygele, iš kurios nustatyta, kad nepa-žįstamasis yra Petras Šliu-kaitis ir gyvena Čyčykų kai-me, Alvito valsčiuje. Tardymo metu P. Šliukaitis kaltu prisipažino. Marijampolės apygardos teismas P. Šliu-kaitį už šitą vagystę nubau-dė pusantrų metų sunkių darbų kalėjimo.

Tą pačią dieną jam buvo da pridėta pusantrų metų kalėjimo už pavogimą dvi-račio Vilkaviškio geležkelio stoty. Taigi iš viso Šliukai-tis gavo 3 metus katorgos.

KANADOJ NAUJAS APSAUGOS MINISTERIS.

Kanados finansų ministe-ris J. L. Ralston pereitą sa-vaite apsiėmė eiti apsaugos ministerio pareigas. Iki šiol buvęs apsaugos ministeris Rogers žuvo orlaivio nelai-mėj.

PARDUODU LIETUVIŠKUS BALANDŽIUS.

Juodgalviai, rudgalviai, geltongalviai ir baltgalviai. Prisiunčiu į visos dalis Svienujų Valstijų ir į Kanadą. GEO. BENEDIKAITIS 520 Wilson St., Waterbury, Conn.

Lietuviai, nepraleiskit geros progos.

Aš parduodu žemę kavaikais, gali pirkti tiek akėrių kiek kuris nori. Žemė gera ir lygi, viskas gerai auga, arti cementuoto kelio. Parduodu nebrangiai. Mano moteris mirė. Gali atsiskaityti augusi mergina arba moteris be vaikų, aš primėčiau už pabūninkę, gulatūmą ir apsiuvest. Aš esu 48 metų, Amerikos pilietis, daugiau žinių norint, klauskit: C. K-tis (3) R. D. 1, Box 54, Frenchtown, N. J.

SVEIKAS IR GARDUS ALUS TAI LIETUVIŲ IŠDIRBYSTĖS

Brockert's ALE

KURIE NORI TIKRAI GERO ALAUS ATSIGERTI—PABANDYKIT TIKRO LIETUVIŠKO ALAUS.

GAUNAMAS IR BONKUTĖSE

PRASYKITE VALGYKLOSE IR TAVERNOSE.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS 81 LAFAYETTE ST., Worcester—5-4334 WORCESTER, MASS.

Bostono Skyrius, 1410 Columbia Road. SOUTH Boston 2271. South Boston. Tel.

VIRĖJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rušis kiek kuri iš valgių daktų turi vitaminų, kaip suvalgyti maistą, kad jis nevirytų tik butų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.

Knygą sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skyrius. Kaina \$1.00.

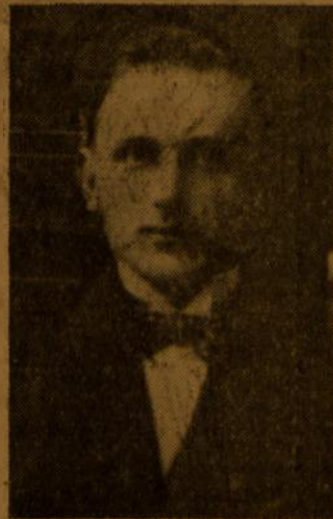
Reikalaukite: "KELEIVIS", 253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PAJIEŠKOJIMAI

Stanley Eidantas, iš Lietuvos pa-cinu iš Nerimdaičių, Telsių apskr., Kauno gub., pajieškau savo giminių: Ignaco Tenuko, Povilo Stoškos ir Juozapo Stoškos, Marijonos ir Zofijos Tenukaitės ir Marijonos Konekaitės, ir kitų pažystimų ir draugų. Prašau jų atsisaukti, kurie žinot kur jie randasi, malonkiti pranešti. (6 Stanley Aidant 4564 Penn dceet, Gary, Ind.

Pajieškau draugų Vinco KRMALO ir Jono REVUTO, taipgi ir jų seserų. Iš Lietuvos jie paeina iš Galingių kaimo Lazdijų parapijos. Jie gyvena kur nors apie Seranton, Pa. Kurie žino-te kur jie randasi, prašau pranešti, arba patys lai atsisaukia. (8) Mr. John McCane, 443 Madison st., Jackson, Mich.

Aš, Marijona Šliukaitė-Silvestravienė, iš Panevėžio miesto, pajieškau savo vyro Jono Silvestravčiaus, Kedainių apskr., Aitrėnų valsčiaus,

(Čia jo paveikslas.)

Rajinaiškių kaimo paskutinį sykį jis gyveno Laimington, Ont. draugėje su ruske, vėliau grįdėjęs buvę užmušę Kenora, Ont. Kurie žinot kas su juo atsitiko ir kur jis randasi, malonkite pranešti; busiu dėkingas. (7) Mrs. Mary Silvester 144 Queen st., East Toronto, Ont., Canada.

DETROIT, MICH. Pajieškau kam-bario už stupos apvalymą. Kam butų reikalinga tokia moteris, prasau atisaukt. Aš dirbu šapoje. P. M. 3074 Williams st., Detroit, Mich.

Darbininkas ant Farnos Viduramžių vyras, pavienis (single) reikalingas prie farnos darbų. Atisauktit tuojau. J. J. Plaudonis, (5 R. 1, Rowe's Corner, Auburn, Maine.

Mamos ir Groserių Krautuvė Parduoda. Rizinis išdirbtas apie 20 metų. Proja gėra, Kreipkiter: (5) 37 Shori st., LAWRENCE, MASS.

PARDUODU NAMAS. Dviejų kambarių, su 7 kambariais, visi naujoviniai įrenginiai, apie 1.5 akierio žemės, gera aplinka. Maity-tiku ir ant mažos properties. Klaus-ките: Joseph Diamond, 19 Hanson ct. (iš Eastern ave.), Woburn, Mass. (6

Petronėlė Lamsargienė Ulaikau visokias LIETUVIŠKAS JYDUOLĖS nuo visokių ligų. Kurie urite kokius nesveikumus, kreipki-tės pas mane; dūsiau gerą patarimą ir busit patenkinti. (28) PET. LAMSARGIENE 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

"KELEIVIO" KALENDORIUS

Kurie jį užsisakė visiems išsiuntinėtas. O kas da ne-užsisakė, gali prisijusti užsa-kymą dabar. Kaina "Kelei-vio" skaitytojams — 25c. Prašome adresuoti taip: "Keleivis", 253 Broadway, So. Boston, Mass.

PANAIKINKIT PLEISKANAS ir Sustiprinkit PLAUKUS

Vartokite Alexander's Castile Olive Oil Shampoo ir Stiprinantį Toniką. Priaiuskite 25 centus, o mes prisijui-me 2 Sampalū.

ALEXANDER'S CO. 412 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

PUIKI FARMA

119 Akry žemės, gera stuva su vi-sais įrengimais ir barne, elektrikos šviesa, telefonas, begantis vanduo. Parduodu su gyvuliniais arba be gy-vulių. Aukštos ir lygios pievos, butų gera vieta ir aeroplanu stočiai. Noriu parduoti greitai, nes dabar geriausis laikas pirkti. (5) F. KATINAS, Wachusett street, HOLDEN, MASS. Telef. 46—2.

POILSIŲ VIETA.

Nepamirškite, jga galit praleist va-ke-cius gražni ir sveikoj vietoj lahai pigiai. Kuris sergat ramatu, kn-tis reikalingas tyras, sveikas oras, pas mus tinkamiausia vieta. Farma puikioj vietoj, ant kalno, kambarių daug, lietuviška pirtis, šaltinis. Jeigu norit daugiau žinių, klauskite: (6 Mrs. Kazimiera Yauga Old Town Farm, Harvard, Mass.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas."

"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.

Užsirašykite "Naujienas" šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chi-cagą), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

Money Orderj ar čekį siųskite:

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS

Susipažinimui kopiję pasirašoma paštu.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE.

MUSU MERGAITĖMS UŽAUGUS.

Mergaitėms užaugus, nekuriuose namuose prasideda visokie nesusipratimai tarpe jų ir tėvų. Tas ypatingai liečia neperseniausia atvykusias šeimas. Mergaitės sulaukusios penkiolikto, šešiolikto ar septyniolikto metų, jau nori gyventi kaip joms geriau patinka, nenor klausyti tėvų, nenori visuomet būti namie. Jos jau nori gražesnių drabužių ir visokių padailinimo priemonių daryti veidus, draugauti su kitom mergaitėm ir vaikais, nenori anksti namor pareiti, jas vilioja visokios vakarinės pramogos, kaip teatrai, judžiai, šokiai ir kitiokie pasilinksminimai. Tėvams reikia šaltai ir suprantančiai į tą viską žiūrėti.

Šimtas metų atgal merginos ir moterys praleisdavo beveik visą laiką namuose —siuvo, audė, ir gamino valgius. Mažai tebuvo mokytojų, slaugių ir ofisų darbininkių, tik vyrai ėjo į darbą. Šiandien mes matome moteris dirbant jau tokius darbus, prie kurių seniau tik vyrai buvo samdomi. Eidamos į darbą, moterys tampa savystovios. Darbai ir pinigai joms daug durų atidaro. Namų ruošos darbas irgi palengvintas iki aukšto laipsnio visoms. Joms nereikia rūpintis, kaip šaltai užlaikyti maistą; tą atlieka elektriniai šaldytuvai. Joms nereikia per visą dieną prie pečiaus stovėti; elektriniai ir gaziniai pečiai greit įkaista ir bematant maistas pagamins. Joms nereikia dėti visokių prezervus į bonkas, nes juos galima pigiau gatavus nusipirkti, ir krautuvės parduoda geresnius. Net ir dulkės sutraukiamos mašinomis.

Šiandien moterims yra pigiau nusipirkti gatavus drabužius, negu pasisiuti. Tokiu būdu, praleisdamos mažiau laiko namuose, moterys šiandien imasi kitokių darbų. Jas jau viskas interesuoja. Jos randa visokių užsiemimų, ir mergaitės, visa tai matydamos, jau nebeneri namie pasilikti; jos irgi nori laisvę džiaugtis.

Nekurie žmonės patenkinti senoviška tvarka, bet daugumai nauja yra geresnė. Jaujoji imasi už naujųsių dalykų. Tėvai gi gyvena praeitimi, nes ji jiems geriau patinka. Vaikai nori laisvesniais būti, o tėvai visuomet nori juos kontroliuoti. Kas iš to išeina?

Mums čia prisimena vienas atsitikimas. Mergaitė, kurią mes čia pavadinsime Alicija, nuėjus sykį į krautuvę, susitiko jaunįkai. Jis jai labai patiko. Viena, antara ir trečią kartą susijė nevyčiomis. Jaunikaitis pakvietė mergaitę į judžius. Parėjus namon ji paklausė motinos, ar ji gali su tuo vaikinu eiti? Motina pradėjo piktai barti mergaitę: "tai per jauna"; "tu nežinai ką darai"; "tu jo visai nepažįsti"; "ir tt. Ir nežinojo kada sutoti. Mat, Lietuvoje vaikas atvykdavo į tėvų namus ir prie visos šeimos su mergaite pašnekėdavo. Bet Alicijai nerupėjo, kaip Lietuvoj buvo daroma; ji norėjo daryti taip, kaip Amerikoje mergaitės daro. Ir ji susitiko su tuo vaikinu slapta. Nes namie kaip tik išsitarė nors žodį apie vaikną, tėvas grąsino ją mušti. Galų gale ši jauna pora pabėgo ir susituokė.

Vėliau Alicija pati pamatė, kad padarė klaidą. Jos vyras po apsiavedimo pasi-

darė visai kitoks. Išsiilgo savųjų, bet nedrįso gryniti. Prasidėjo tarp jiedviejų visokie piktumai, barniai ir nesusipratimai.

Sita mergina ištėkėjo tik dėl to, kad pasitraukė iš namų, kur tėvai jos visai nesusiprato. Gal ji nebūtų taip išsiilgusi, jei tėvai būtų kitaip su ja elgęsi. Jeigu jie būtų leidę jai draugauti su jaunais vaikais, juos į savo namus pasikviesti, gal ji nebūtų išėjus už pirmo.

Motinos klysta, jeigu jos mano, kad pasakodamos apie savo praeitį padarys kokios nors itakos savo vaikams. Šiandien gyvenimas visai kitoks. Reikia kreipti dėmesį į amerikonišką gyvenimą, ir reikia suprasti savo vaikus. Jeigu vaikai pageidauja daugiau mokslo, arba nori rasti darbą, jei nori eiti su kitais jaunuoiais ar sekti čia gimusių amerikiečių pavyzdį, tai geriau viską su jais apkalbėti rimtai, gražiai, bet ne niekinti jų ir nebarti.

FLIS.

KARŽYGĖ LOTA SVARD IR JOS 100.000 PASEKĖJŲ.

"Frankfurter Zeitung" Stokholmo bendradarbis plačiame rašiny iškelia Suomijos moterų apsaugos tarnybos narių darbą. Didžiausioji organizacija Suomijoje yra "lotos" (arba šaukės, musiskai tarant). Ji visiškai priilygsta vyrų apsaugos

tarnybai. Prieš suomių-sovietų karą toje organizacijoje veikė 100.000 moterų ir merginų. Dabar tos organizacijos narių skaičius dar labiau padidėjo. "Lotų" negalima palyginti su tomis anglų aukštosios visuomenės narėmis, kurios dabar matomos parado žingsniu žygiuojančios Anglijos miestuose. "Lotos" daugiausiai sunkaus darbo dirbėjos, kurios ateina iš liaudies ir savanorių kariškųjų organizacijų.

Laikraštis supažindina su organizacijos istorija: 1809 m. švedų-rusų kare karžygė suomė Lota Svard kartu su savo vyru išėjo į karą. Sunkiausioje kautynėse Lota visada buvo greta savo vyro ir ją pažino kiekvienas naršulis karys. Ir vėliau, sugrįžus namo, aplink Lotą telkėsi kariai, ir ji nepailsdama suteikė kiekvienam pašalpą ir paramą. Dabar jos darbai pasidarė legendarus ir apie juos mokykloje moko si kiekvienas suomių ir švedas.

Dabartinės "lotos" nėra amazonės, nedalyvauja karo lauke, bet jos eina dar svarbesnes pareigas. Lauko virtuvės, ligoninės, karių bustinės, pabėgėlių stovyklos —visur ten dirba "lotos". Karui prasidėjus, "lotos" apsiėmė visus vyriškus darbus užfrontė dirbti. Labiausiai pagarsėjo priešlėktuvinėje apsaugoje veikusių "lotos". Stora is kaliniai apsilvukusios ir aukštais batais apsiavusios, "lotos" ištisas valandas ištovėdavo bokštuose ir ant namų stogų. Jų akys ir ausys sekė priešo lėktuvų užimą. Karui besibaigiant, "lotos" atsirado nauji uždaviniai. Daug darbo jos turi su pabėgėlių patalpiniu ir išskirstymu. Savo svarbiausiu uždaviniu "lotos" laiko gyvenimo atstatymą.

"L. Z."

NEMUŠKIME VAIKŲ.

Seniau visi manydavo, kad nemušant vaiko negalima išauklėti geru žmogumi. Patarlės, kuriose slepiasi mūsų žmonių pažiūros į gyvenimą ir įvairius jo reiškinius, sako, kad "už vieną muštą dešimt nemuštų duoda," arba "diržo neragavęs, kunigu nebūsi." Diržas, rykštės, pančiai, kaip vyresnieji gerai atsimename, buvo dažnai vartojamos auklėjimo priemonės, kiekvienam mūsų jų teko paragauti. Seniau ir auklėjimo mokslas tų vaikų baidymo priemonių nesmerkėdavo, bet jas taip pat dažnai vartodavo. Mokykloje nuo mokytojų senesniam kartai tekdavo gauti linuotės per ištemptą deina, klupėti ant žirnių ar panasiai. Dar palyginti neseni laikai, kai vaikų mušimas mokytojų, susipratusių tėvų ir kitų auklėtojų pradėtas iš gyvenimo šalinti, kaip netinkama auklėjimo priemonė.

Ilgus amžius praktikuotas vaikų mušimas taip glitai dar yra lėidęs šaknis, kad mes neįtariate, nesusivildome ir mušame savo vaikus. Lietuvoje ir dabar yra daug tėvų ir motinų, kurie tvirtai įsitikinę, kad tik mušant vaiką galima sulaukti iš jo gero žmogaus, kad diržas ir rykštė yra būtinos vaikų auklėjimo priemonės. Tačiau tokia pažiūra reikia rauti iš gyvenimo. Vaikų mušimas yra visais atžvilgiais netinkama ir nevartotina priemonė.

Vaikus mušame, norėdami juos nubausti, pataisyti, bet tuo tikslu nepasiekiamo. Mušimas yra tik žiaurus baudimas, o ne sąmoningas vaiko skatinimas vengti nusidėjimų. Vaikus mušame dažniausiai pasiduodami nuotaikai, išledami savo pyktį. Vaikas, dažnai muša-

Maudymosi Kostiumai

Čia vaizdelis iš Atlantic City maudynių. Jis parodo, kokius maudymosi kostiumus šįmet merginos dėvės.

mas, prie to pripranta ir vėliau mušimas jį labai mažai teveikia. Diržu, rykšte ar pančiu auklėtas vaikas tol dar stengiasi nenusižengti, kol junta, kad už tai gali būti pabaustas. Pajutęs, kad ta bausmė jam nebegresia, jis pasiels visai priešingai, nes jame nėra išauklėta kilnesnių nusiteikimų, kurie jį suilaikytų. Kur vaikai auklėjami diržu ar rykšte, ten tarp vaikų ir tėvų nėra ir negali būti nuoširdžių santykių, meilės ir pasitikėjimo, kurie yra pagrindiniai dalykai visame auklėjimo darbe. Mušimas gadina vaiko budą, priverčia vaikus meluoti, slėptis arba klausytis iš baimės su užslepta neapykanta širdyje. Mušamas vaikas nustoja savigarbos, papeikimo žodžiai jam nebedaro įspūdžio, o nemušamam vaikui žodžiai gali būti labai svarbi ir didelė bausmė. Mušamas vaikas pirmą kartą gyvenime susiduria su neteisybe, pajunta jėgos teisę, kurią visi smerkiame tarptautiniuose santykiuose.

Vietoje mušimo, galima vartoti papeikimas, kuris daug stipriau vaiką veikia. Be to, už kai kuriuos nusikaltimus galima vaiką pastatyti į kampa. Tačiau negalima vaikų gąsdinti "žydais," "vilkais," "eigonais," "baubais" ir pan., nes tuo būdu vaikuose atsiranda sunkiai pagydoma baimė. Trumpai pažvelgę į fizinės bausmės vaikų auklėjime, galime padaryti aiškią išvadą, kad diržas, rykštės ir pančiai turi tarnauti tik tiesioginiam jų paskyrimui, bet ne vaikams mušti. Net ir tais atsitikimais, kai fizinės bausmės, rodos, yra neišvengiamos, galima rasti priemonių jų nevartoti, tik tėvams reikia daugiau kantrybės, nuosaikumo ir vaikų pažinimo.

Z. K-nė.

"Salomėja", arba kaip buvo nukrista sv. Jonui galva. Drama viename akte, parašyta garsaus anglų raštininko. Vertėjų kiekvienam perskaityti. 25c.

ŽEMĖS GAIRĖS.

Prieš kelią didį Gairės žinotinos—Tikriausiai lydi Palaima motinos.

Derlios rugienos, Jeigu mes budime—Tik usnys vienos Tetarsta pudyme...

Arį ar grėbi, Stenkis, apjakėli, Imti į glėbį Ir ko nepakeli...

Dirbk ne po laiko Darbelį nudienį, Didesnio saiko Sulauksi rudenį...

Niekad nežuva, Ką išsirušini, Jei krauni kruvą Po mažą trupinį...

Priklauk pavėsy, Žemės atkiydėli, Jei užsidėsi Kryžių per didelį...

Galiesį girdi, Priėjęs kryžkele, Kas žemės širdį Į dangų iškelia...

Jurgis Baltrušaitis.

ZODYNĖLIS

LIEPUVISKAI - ANGLISKAS IR ANGLISKAI - LIETUVISKAS, telpa 18.000 žodžių. Labai parankus turėti kišenėje. Gražiai apdarytas dirbtine skura, 160 puslapių. Parankumo ir garsio kiseninio žodynėlio lietuvių kalboje nėra. Gaunamus "Keleivis." Kaina \$1.00

LIETUVIŲ LAISVĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖ

WAUKEGAN, ILL.
VALDYBA 1940 METAMS.
Jos Matulis — pirmininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
P. Sedoravičia — pirm. pagalbinis, 733 Lincoln st., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris — nutarimų rašt. 730 McAllister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis — turtų rašt. 720 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunus — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBĖJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas, KNYGIAI
K. Dambrauskas, A. Marcinkus, MARŠALKOS:
P. Rukštalas, J. Jarušaitis.
Susirinkimai buna paskutinį nedėdienį kožo mėnesio, 1:00 v. po pietų, Liuosybės Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts., Waukegan, Ill.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytiis Kalbą SUTAIŠĖ DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION KAINA \$1.00.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

KAIP JUODAPLAUKĖ INDĖNĖ SUŽAVĖJO MELYNĄ LIETUVI.

Oklahomos valstijoje yra vienos indėnų giminės rezervacija, tai yra valdžios paskirtas plotas indėnams. Ši, kaip ir kitos indėnų giminės, ilgai, atkakliai ir drąsiai kovojo su baltaisiais ateiviais. Primityviški gumbutas pentimį kirvukai žvėriai švaistėsi ore. Šios giminės sunus ne viename baltajam yra nulupęs odą nuo galvos.

Bet Amerikos girių ir tyrų žmogus negalėjo atsispirti galingajai civilizacijos bangai, kuri iš lėto ritosi į Vakarų. Kaip kitų, taip ir šios giminės žmonės turėjo susitaikyti su likimu. Oklahomos indėnų vadai buvo priverstas pasirašyti taiką. Jis įplovė savo dešinės rankos mažąjį pirštą ir ant patiesto popieriaus lakšto savo kraują pažymėjo tris kryžėlius.

Nuo šios nelaimingos taikos pasirašymo dienos taip pat prabėgo daug metų. Raudonasis žmogus, indėnas, vėliau užsidaręs rezervacijoje, pradėjo skurdų ir gana liudną gyvenimą.

Gal but Oklahomos indėnai ir būtų taip gyvenę, jeigu kažkokių tyrinėtojų grupė vieną gražią dieną nebūtų atsilankiusi jų rezervacijoje... Tyrinėtojai, net nieko nepranešę giminės vadui, pasistatė gegnes ir pradėjo gręžti žemę. Gręžė, kol iš žemės pradėjo trykšti keistas skystimas.

Tai buvo 1912 metais. Oklahomos indėnų rezervacijoje rasta eilė aliejaus šaltinių. Amerikos aliejaus eksploatavimo kompanijos, norėdamos tais šaltiniais naudotis, buvo priverstos indėnams sumokėti milijonus dolerių.

Bet mūsų istorija tik dabar prasideda.

Chicagoje gyvena Pili-paičiai. Tai paprastai darbininkai tik taupūs žmonės. Pili-paičiai augino sunų. Augino ir užaugino. Vienturtį. Gražų. Tėvai nieko nesigalėjo savo sunui, kad tik jis būtų mokyta, žymus žmogus. Ir štai, kada jaunas Pili-paitis buvo pasiekęs ant-trajį mokslo kursą Chicago universitete, viename vietos laikraštyje skaitėme šitokią žinutę:

"Studentas vedė indėnų vado dukterį."

Pasirodo, kad Oklahomos indėnų vado dukterė mokėsi tame pačiame universitete, kur ir mūsų Pili-paitis. Čia kartą, beizbolo žaidimo metu, mėlynas Pili-paičio akis atkreipė elegantiška juodais, kaip naktis, plau-

kais moteris. Ilgai netruko, kad geltonplaukis Nemuno šalies ainis susipažintų su Oklahomos dukra.

Du studentai susitarė. Niekas nežino, kaip ilgai draugavo lietuvis su indėne, bet gana to, kad šiaandien Oklahomos indėnų vado dukters vyras yra lietuvis.

"Keisti tų Amerikos indėnų papročiai," sykį pasakojo jaunas Pili-paitis. "Mano sužadėtinė, gyvendama Chicagoje, nei nesiskyrė nuo kitų mergaičių. Kaip kitos jaunos studentės, taip ir ji visuomet pudravo savo veidą, dažė lūpas ir gražiai puošėsi. Dabar gi, Oklahomoje, mano žmona visai kitokia. Jos tėvas turi pasistatę gražius namus su visais patogumais, bet ji nori gyventi budoj, kaip ir kiti indėnai. Jos tėvas irgi neina į tuos puikius namus gyventi. Jis sakosi pastatęs juos tik baltveidiams svečiams priimti. Mat, gavęs daug pinigų už aliejų jis yra milijonierius, tai pas jį atvyksta daug žymių amerikiečių baltveidių į svečius."

Pasirodo, kad girių ir tyrų vaikams, pripratusiems gyventi neribotų laukų laisvėje, gyventi tarp slėnų neįeiku. Perankšta.

Šiandien Pili-paitis jau apsi-pratęs su naujomis sąlygomis. Jis pamilo indėnus, o indėnai—jį. Ir kada buna "Pow Wow" švente, indėnų vado žentas, kaip ir visi kiti jo draugai, apsiirengia margais drabužiais, o ant galvos užsideda ilgą, per nugarą nusidriekusį arelių ir kitų margų paukščių plunksnų vainiką. Šalia jo—žmona, taip pat tautiškomis indėnų spalvomis pasipuošusi, taip pat graži, kaip ir budama Chicago universitete.

Neseniai jaunoji Oklahomos pora susilaukė sūnaus. Motina norėjo šviesiaplaukio, į tėvą panašaus kudiokio. Bet, matyt, sunus turės gražius, tamsius plaukus. Tik mėlynos kudiokio akys sako, kad jo tėvas kilęs iš tolimojo žiemų krašto, kur gyvena kita tauta, taip pat drąsiai kovojusi dėl savo žemės ir laisvės, taip pat nemažai nukentėjusi gindama savo šventus ažuodynus, savo upes, ežerus ir laukus.

"L. U."

NAMŲ DAKTARAS.

Parasė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiais nurodymais kokių vaistų dėl kokios ligos naudoti. Verta šita knyga įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj! Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina Audeklo viršelinis \$2.50

SIELOS BALSAI

GRAZIOS EILĖS, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvuočių paikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKSINS JUSŲ LAISVĄ NUO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSŲ EILĖS:

TAUTISKOS, SEIMYNISKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga. Kiekvienas nusipirkęs tą knygą pasidžiaugė. Pilnais geriausiai siųst "Money Order". Popierinius galima siųsti tiesiog paprastame konverte, bet reikia aiškiai užrašyti savo ir "Keleivio" adresą ir nepamirškite prilipti už 3 centus markę.

"KELEIVIS"

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos laikraščių.)

Lietuvoj Pradėta Rinkti Metalo Laužas.

"Trimitas" plačiai rašo, kaip Lietuvoje organizuojamas senų geležų rinkimas. Esą, ligšiol mes senų sunaudotų ir nereikalingų metalinių daiktų nevertindavome. Dažnas šeimininkas senų namų ar ukių metalinių priemonių laužą numesdavo į šalį, kur jis niekieno nenaudojamas gulėdavo ir rudydavo. Šeimininkės prakiurusius ar sugedusius metalinius indus, kibirus ar kitas metalines reikmenes tiesiog ramia sąžine mesdavo į šiukšlyną. Niekam nė į galvą neateidavo kad, pavydžiui, net dėžutės nuo batų tepalo ar sunaudotos patefono adatos galėtų būti dar kam nors reikalingos.

Daug tokių dalykų mes be blogos valios, išmesdami, paslėpėme giliai žemėse, kur nei patys dabar nerastume. Tačiau dar daug tebe turime ir paviršiuje. Namuose, tvartuose, kluonuose, kiemuose, sandėliuose, palėpėse ir kitose vietose rasime įvairių įvairiausių geležgalių, skardos liekanų, sugedusių padargų, įvairiausių jų dalių ir kitokių metalinių daiktų. Jie savininkui yra nevertingi, niekam netinkami ir nereikalingi. Šitoks laužas, eilę metų apleistas budamas, gamtos veikiamas, skyla, trupa, rudija, nyksta, žuva be jokios naudos.

Mūsų nevertinamas laužas iš tikrųjų yra didelės vertės turtas. Surinkę jį visą, mes daug prisidėtume prie ginklų gamybos, padėdami ir krašto saugumo stiprinimo. Laužas, lygiai kaip ir naujas metalas, yra visiškai tinkama žaliava mūsų karo pramonei. Iš sutvarkyto, suldyto ir atitinkamai paruošto laužo galima nukaldinti ir nuliedinti daug vertingų ginklų, šaudmenų ir kitokių karinių reikmenų. Šiuo metu dėl pasunkėjusių sąlygų atliekamo metalo surinkimas yra ypač aktualus, nes metalas iš užsienių sunkiau gaunamas ir jo kainos žymiai pakilusios.

Sąjunga Ginkluotoms Krašto Pajėgoms Remti ėmėsi iniciatyvos visame krašte įvykdyti metalo laužo rinkimo talką. Praėjusiais metais panašią talką savo tarpe buvo pravedę skautai. Šį kartą metalo laužo rinkimo talka skelbiama visuotinai ir prie jos prisidėti kviečiamas kiekvienas pilietis. Tai yra visiškai paprasta, nesunkiai, bet didžiai reikšminga šio meto valstybinė priedermė. Prisidėjęs prie talkos ir atidavęs garbingą pilietinę auką Ginklų Fondui.

Talka metalo laužai rinkti skelbiama nuo gegužės mėn. 15 d. ligi rugsėjo 1 d. Pagal išleistą instrukciją metalo laužai rinkti, Sąjungos Ginkluotoms Krašto Pajėgoms Remti skyriai provincijoje sudaro metalo talkos komitetus, į kuriuos pakviečia vietos organizacijų atstovus ir kitus veiklius asmenis. Kur šios sąjungos skyrių nėra — komitetus sudaro šaulių daliniai, o kur jų nėra — kitos organizacijos ar atskiri asmenys. Metal talkos komitetai rūpinasi savo apylinkėje plačiai paskleisti metalo laužo rinkimo idėją, išaiškinti talkos prasmę jaunumai bei mokyklų auklėtiniais, į šį darbą įtraukti veiklesnius kiekvieno kaimo žmones, atlikti techninį metalo rinkimą, surinkto metalo tvarkymą ir t. t. Atsižvelgiant į vietos sąlygas, komitetai rūpi-

nasi gauti transporto priemonių (iš savivaldybių, kariuomenės įgulių, šaulių dalinių, organizacijų, įmonių, įstaigų ir t. t.), žmonių techniniam darbiui vykdyti ir kt. Tokie komitetai jau organizuojasi ir netrukus jų bus kiekviename valsčiuje. Apskrityse talkai vadovauja Sąjungos Ginkluotoms Krašto Pajėgoms Remti apygardų valdybos. Jos sudaro apskrities metalo talkos komitetas į juos pakviesdamos kitų organizacijų atstovus ir atskirus asmenis.

Iš anksto paskelbus laiką, igalioti komitetai rinkėjai aplankys namus, įmones, įstaigas ir laužą surinks. Čia kiekvieno aukotojo priedermė iš anksto apžiūrėti savo ūkį, namus ir kitus trobesius, ypač aukštus ir palešius, ir stambiausią bei smulkiausią laužą surinkus sudėti į vieną numatytą vietą, kad jau nereikėtų bėginėti atėjus rinkėjui ir nebūtų užmiršta kuri smulkmena.

TRYŠ BANDITAI NUBAUSTI MIRTIES BAUSME.

Gegužės 18 d. Apeliaciniai Rumai sprendė žiaurių žmogžudžių — Baranausko ir Labanovo — bylas.

Jaroslavas Baranauskas Kauno apygardos teismo yra nubaustas mirties bausme už tai, kad Kauno kalėjimo forte nužudė kalėjimo prižiūrėtoją, jį apiplėšė ir pabėgo. Su J. Baranausku kartu veikęs kalnys Šablevičius nubaustas visą amžių kalėti.

Dėl apygardos teismo sprendimo, kiek jis liečia Šablevičių, prokuroras buvo nepatenkintas ir padavė apeliacinį protestą, siūlydamas Rumams ir Šablevičių nubausti mirties bausme.

Baranauskas padavė apeliacinį skundą prašydamas bausmę sušvelninti. Rumai ir protestą ir skundą atmetė, tai yra patvirtino apygardos teismo sprendimą.

K. Baranausko apeliacinis skundas gegužės 18 d. taip pat buvo sprendžiamas.

K. Baranauskas šią žiemą su antru plėšiku Labanovu prie Semeliškių nužudė ukininką Barauską, jo uošvį ir mažą Barauskų sūnų peršovė.

Baranauskas su Labanovu Barauskus apiplėšė.

Apygardos teismas Baranauską nubaudė mirties bausme, o Labanovą visą amžių kalėti.

Šioje byloje taip pat buvo paduotas protestas ir skundas: prokuroras padavė protestą, prašydamas Rumus Labanovą nubausti mirties bausme, o Baranauskas padavė skundą, prašydamas bausmę sušvelninti.

Rumai Baranausko skundą atmetė, o dėl Labanovo apygardos teismo sprendimą pakeitė — Labanovą nubaudė irgi mirties bausme.

STUMBRIO, VAPSVOS IR RAMANAUSKO BYLA

Šiomis dienomis Kauno apygardos teismas sprendė policijos valdininkų Stumbrio, Vapsvos ir Ramanausko kriminalinę bylą. Vapsva buvo kaltinamas pavogęs 18,079 litus ir nubaustas 4 metais kalėjimo; bet Ramanauskas, kuris nusuko 17,856 litus buvo išteisintas, o Stumbrys už pavogimą 6,200 litų gavo tik 1 metus kalėjimo. Apie tai rašo "L. Žinios" 24 gegužės laidoj.

DUKŠTO APYLINKĖJE STIPRĖJA KOOPERACIJA.

Dukšto apylinkėj, Zarasų apskrityje, kooperatininkai užima stiprias pozicijas.

Kraštas neturtingas, žmonės labai skaitosi su pinigų, bet, nežiurint to, čia veikia jau 3 kooperatyvai, į kuriuos susitelkę ukininkai.

Prekybos kooperatyvus čia atstovauja "Gerovė", kuri prekiauja pirmo reikalingumo prekėmis, trašom, superka iš ukininkų javus, Dukšto ir Turmanto geležinkelio stotyse "Maistui" gyvulius, turi umo sandėlius detalistas, skyrių Rimšėje. Kooperatyvas "Gerovė" dar tik darbo pradžioje, bet jau šįmet numato parduoti prekių už apie 500,000 litų. Koop. "Gerovė" įsisteigė pereinamųjų metų pabaigoje, perimdamos iš buv. lenkų kooperatyvo 1,600 litų vertės turtą.

Kredito kooperacija atstovauja Dukšto smulkaus kredito draugija, kuri rūpinasi padėti ukininkams paskolomis. Paskolas duodamos tik ukių reikalamas.

Pieno perdirbimo b-vė jau įsteigta, tačiau darbas dar nepradėtas.

VILKAVISKIO "JUODARANKIUI" NEPAVYKO PASIPINIGAUTI.

Tulas laikas atgal Vilkauskio žydas Mausa Litovičius gavo šitokio turinio laišką:

"Tamsta atnešk ant senųjų katalikų kapinių, ten prie tų pastatų, kur vokiečių laidotuvių vežimas stovė, ir padėk 1,000 litų. Rasi padėtą akmenį, tai po tuo akmeniu padėk. Jei šio įsakymo nevykdysi, turėsi ant 20,000 litų nuostolio. Pinigus atnešk šio mėn. 25 d. 5 val. vakare. Jei apie tai praneši policijai ar bandysi sušukti, žinok, kad tavo gyvybė pavojuje."

Aišku, M. Litovičius pinigų nenešė, o apie tai pranešė policijai, kuri nustatė, kad anoniminis laiškas rašytas jauno, tik 20 metų, vilkaviškio Justino Stumbrio ranka. J. Stumbrys areštuotas, o gegužės 7 d. Marijampolės apygardos teismas jauną J. Stumbri nubaudė pusantros metų, bet kaip nepilnamečiui bausmę sumažino iki 1 metų sunkių darbų kalėjimo.

RASTAS NEGYVAS UKININKAS.

Netoli nuo Girkalnio miestelio, Raseinių apskrityje, rastas negyvas Šeiminikių kaimo ukininkas Pranaitis.

Turkų Armijos Manievrui

Šis vaizdelis parodo turkų armijos manevrus. Sekdami vakiečių armijos taktiką, turkai vartoja puolimui orlaivius ir tankus, paskui kuriuos ryšcia bėga pėstininkai. Bet kol kas Turkija pasisakė į Europos karą nesikišianti.

NUBAUDĖ ŽIAURŲ ELGETĄ.

Petras Jasilionis, 28 metų amžiaus, užsidėjęs juodus akinius, vaidindavo neregį ir ėjo per žmones prašydamas išmaldos. Jį vedžiojo pavainikis Vikt. Tamašauskas — 14 metų amžiaus berniukas.

Tamašauskas Jasilioniui buvęs paskolinęs ir 12 litų, kurių Jasilionis nenorėjęs paskui gražinti.

Nuėjęs Jasilionis su Tamašausku maudytis į Nemuną ir ten jį paskandino — įstumė berniuką į gelmę, dar akmeniu davė į galvą.

Apygardos teismas Jasilionį įsteisino, tardamas, kad nusikaltimas neįrodytas. Prokuroras dėl apygardos teismo sprendimo padavė protestą.

Šiomis dienomis Rumai Jasilionio bylą sprendė, jį pripažino kaltu ir nubaudė 10 metų sunkių darbų kalėjimo.

UŽDARINĖJA DRAUGIJŲ SKYRIUS.

Šiomis dienomis apskrities viršininkai pradėjo uždarinėti draugijų skyrius. Tarp uždarytų yra Mėrkines laisvamanių skyrius, ilginiukų "Jaunosios Lietuvos" skyrius ir daug kitų. Organizacijos uždarinėjamos neva dėl to, kad jos "nesilaiko" įstatymų.

TAURAGĖJ PASIKORĖ PETRAS KONDRATAVIČIUS.

Šiomis dienomis Tauragės giraitėj buvo rastas ant medžio šakos pasikoręs bu-

vęs policininkas Petras Kondratavičius. Jis buvo Klaipėdoj vedęs klaipėdieį, bet su žmona nesugyveno ir buvo vokiečių iš Klaipėdos išvytas.

JULIJANAVOJE BĖDA SU VANDENIU.

Žiemą Julijanavos I kaimas kenčia vandens stoka, o dabar pavasarį, nors vandens pilni šuliniai, — tačiau kai kuriose kaimo dalyse vanduo taip dvokia, kad valgiui negalima jo vartoti.

PABRADĖ NUKENTĖJO NUO PERKUNIJOS.

Gegužės 15 dieną Pabradaj buvo užėjusi baisi perkūnija, kuri pataikė net į keturias vietas: į du privačius namus, kur apgadino radijo aparatus, į darbo stovyklos elektros laidus ir radijatorių ir į paštą.

PO PAMALDŲ SUSIPIAUSTĖ PEILIAIS.

Slabadelės kaime, Alovės valsčiuje, 16 gegužės buvo "mojavos" pamaldos, kurioms pasibaigus jaunimas susibarė, pradėjo muštis ir paleido peilius į darbą. Joną Simanavičių smarkiai apdaužė.

Tai ve, kokia nauda iš maldų.

APDOVANOTA 314 MOTINŲ.

Šiais metais Motinos dienos proga po 100 litų pinigėmis premijomis apdovanota 314 motinų, užauginusių nemažiau kaip po 10 vaikų, ir kurių nei vienas vaikas nėra miręs.

PAŽANGIEJI AMERIKOS LIETUVIAI!

LIETUVOS LIAUDIS IR JAUNUOMENĖ NORI SVIETIS. JŲS GALITE JIEMS TAME DAUG PADĖTI.

Svietimo tikslui yra įsteigtas ir leidžiamas Rimtas Mokslo, Literatūros ir Visuomenės Mėnesinis Ilustruotas Žurnalas KULTURA.

"KULTURĄ" REDAGUOJA PASIŽYMEJĘ MOKSLININKAI. Bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos rašytojai, veikėjai, todėl "Kultūros" turinys yra rimtas, įdomus ir naudingas.

Pažangieji amerikiečiai — išrašykite savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje žurnalą "KULTURĄ" arba IŠSIRASYKITE JĮ PATYS. "KULTUROJ" rasite daug raštų, kurie įdomūs perskaityti ir Amerikoje gyvenantiems.

Be to, "KULTUROS" žurnalas laiko nuo laiko duoda pilnai užsimokėjusiems skaitytojams nepaprastai vertingų dovanų.

"KULTUROS" metinė kaina nepaprastai pigi. Lietuvoje: Metams tik 16 litų; Pusmečiui — 8 litai. Amerikoje: Metams \$4; Pusei metų \$2. Adresas:

ŽURNALAS "KULTURA"

ŠIAULIAI, Tilžės gat. 153, Lithuania.

Darbininkai Steigia Ko-operatyvus.

Lietuvos darbininkai pastaruoju metu pradėjo gausiai steigti savo kooperatyvus. Per palyginti trumpą laiką, jų kooperatyvų kelėtas jau įsisteigė Kaune ir Vilniuje. Neseniai Šančiuose įsteigė medžio pramonės darbininkų kooperatyvas "Stalius," į kurį įstojo nariais apie 70 darbininkų, jau pradės darbus. Nariai sudėjo po 10 lt. įstojamojo mokesčio ir po 50 litų pajų.

Kooperatyvas tuojau gavo nemažą kreditą grynais pinigais iš kitų bendrovių. Kooperatyvas turi šiuos gamybos skyrius: namų įrengimo, namų remonto, medžiagoms įpakuoti dėžių gamybos, baldų ir kitko. Taip pat įsteigtas visuomenės pataravimo skyrius, kuriame dirba meisteriai, kuriuos galima kiekvienu metu pakviesti įvairių darbų atlikti.

Kitas šįmet Kaune suorganizuotas statybos ir instaliacijos darbininkų kooperatyvas "Talka" jau gavo kelėtą stambių užsakymų. Pav. varžytinėse laimėjo Panevėžio kunigų seminarijos instaliacijos darbus sumai 310,000 litų. Juodupės pradžios mokyklos ir Kauno savivaldybės Žeigždrių dvaro instaliacijos darbus. Kooperatyvas turi 50 narių, kurių kiekvienas turi teisę gauti darbo kooperatyvo vykdomose statybose, dirbtuvėse ir įmonėse, pagal savo specialybę. Žiemos metu kooperatyvas numate suruošti savo nariams bendrojo lavinimo ir specialius kursus.

"Pienocentro" transporto ir "Sodybos" darbininkų pernai įsteigtasis kooperatyvas iki šiol smarkiai išsiplėtė. Kooperatyvas prekiauja manufaktūra, galanterija, maisto produktais, darbininkams duodama nuolaida ir prekes išsimokėtina; turi įsisteigęs valgyklą ir numato įsteigti darbininkų klubą ir savišalpos fondą.

Grupė kirpėjų organizuoja didesnį kirpėjų kooperatyvą.

Amatininkų kooperatyvai namotom organizuoti visame krašte. Jiems vadovaus kooperatyvų taryba. Į šiuos kooperatyvus bus organi-

SKAPIŠKIS ATGIJO.

Paskutinėmis dienomis Skapiškis pradėjo daug gyvumo rodyti moterų šaulių organizaciją, kuriai vadovauja p-lė Žemaitytė. Per Motinos dieną šaulės surengė neturtingoms motinoms arbatelę, pavaišino jas ir paskaitė paskaitą apie moterų judėjimą.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garsinimą administracijon nevaliau PANEDOLIO VAKAR. Slūgstant per patę, reikia paaiškinti, kad pagarsinimas ne valiau kaip panedolys. Vėliau gauti garsinimai į tose šalyse numerį nepajėms patalpinti.

Norint, kad garsinimas neušitruktų, eikite su pagarsinimu reikia elgtis ir mokėti.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitokį parengimą, trumpą pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo colio.

Už pajėkėjimus darbininkų, parodavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgalvis — 15c. extra.

"Keleivis" pranešimams už pajėkėjimus giminį ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausia pajėkėja — 10c. kaina 50c.

Norint pajėkėti su pavalaisiu, reikia paaiškinti fotografiją ir kiaus kaimo.

"KELEIVIS", 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

AR ROMOS Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į pasaulį atėjo Kristus. Pagoniškai tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minios.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažoji Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kauno Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškino kokių esama valstybėje administracijos formų. Aiškina tas formas, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai. SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikiniai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francūzijai, 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštaišas, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoje ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikintųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžią, jų pasiūlymus ir pareikškimai plačiai žmonijai kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienokį ar kitokį supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žinią ir tam siniai plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą vaizką perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 280 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršelėlis, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršeliais, kaina \$1.25.

Galima gauti pas autorių, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gauti tą knygą nuorūta kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

 Telephone
South
Boston
1058

STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ
IR TROKŲ AGENTŪRA.
Kainos Stebėtinai Pigios.
Dideli pagražinimai ir
Hydraulic Breklai.

TAIPGI TAISSAMO AUTOMOBILIŲ
IR TROKŲ VISOŠIŲ
ĮDIRBYSCIŲ.
Peter Trečiokas ir
Joe Kapociunas — savininkai.
Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 HAMLIN STREET
Ramp. East Eighth St.,